

20

İYUN
2019-cu il

№ 107 (4005)

Qiyməti
40 qəpik

BAKİ XƏBƏR

www.baki-xeber.com

Haftədə
5 dəfə çıxır

Qəzet
2003-cü ildən
nəşr olunur

VƏŞİNGTON GÖRÜŞÜNDƏN SONRA AZƏRBAYCANIN QARABAĞ DİPLOMATİYASINA ABŞ-İN DƏSTƏYİ DAHA DA ARTAÇAQ...

■ səh. 9 ■

Rusiya və Azərbaycanın xüsusi
xidmət orqanları günün ən aktual
təhlükələrinə qarşı vahid cəbhədə...

■ səh. 4 ■

Ermənistanın Qarabağ münaqişəsinin əsl mahiyyətini
gizlətmək cəhdləri - əsassız ərazi iddialarını
xristian-islam savaşı kimi təqdim etmək iflasa uğrayır...

■ səh. 7 ■

Hərbi və hüquq-mühafizə işçilərinin
40 faiz artıq əməkhaqqı alması - sosial
rifah, daha möhkəm müdafiə və qanunçuluq...

■ səh. 4 ■

Son 7 ayda 2 dəfə minimum
əməkhaqqı artımı, 950 min işçiyə
birbaşa təsir - daha nə demək...

■ səh. 10 ■

Minimum əməkhaqqı artımının inflyasiya yaratmasından
ehtiyat edənlərə - yanvardakı islahatlarla
dövriyyəyə əlavə 1,5 milyard manat daxil olmuşdu...

■ səh. 10 ■

Müəllimlərin əməkhaqqının
20 faiz artımı təhsilin keyfiyyətinə
birbaşa təsir göstərəcək

■ səh. 11 ■

Məktəblərdə qadın müəllimlərin
mütləq çoxluğa çevrilməsi oğlanların
xarakterində özünü göstərməyə başlayır

■ səh. 15 ■

Paşinyanın demokratik islahatlar altında dünya qurumlarından pul qoparmaq planları fiaskoda - Ümid «Hayastan»ın olmayan 3 milyardına qaldı...

■ səh. 5 ■

Soçidə Əliyev - Putin - Ruhani zirvəsi «Şimal-Cənub» dəhlizinin inanılmaz potensiallarını üzə çıxara bilər...

■ səh. 8 ■

Moskva ötən il Paşinyanın hakimiyyətdən aşırıldığı milyardları yenidən onun qarşısına çıxarır...

■ səh. 6 ■

Prezidentin 2019-cu ilin yanvar və iyun sosial paketlərinin mahiyyət fərqi - islahatın təsiri altına düşənlər üçün yığım imkanları açıldı...

■ səh. 3 ■

Azərbaycanda
iyun sosial
inqilabı əhali-dövlət
anlaşmasına
təsirli hadisə kimi...

Azərbaycan və
Ermənistan XİN
başçıların Vəşinqton
görüşündə Boltonun
iştirak faktoru nə vəd edir...

Lombard
əmanətləri də
sığortalanacaq...

"Anar müəllim belə bir
qənaətə gəldi ki, ya Çingiz
Abdullayevdən üzr istəyib
AYB-yə qaytarılmağımı
xahiş etməliyəm, ya da..."

Sədaqətin,
məhəbbətin,
dostluğun yaşı
olmur, əzizim
Zülfüyyə xanım...

Ramiz Mehdiyev 119 ölkənin hibrid təhlükələrlə birgə mübarizə konfransında çıxış edib

Azərbaycan Respublikası Prezidenti Administrasiyasının rəhbəri akademik Ramiz Mehdiyevin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti iyunun 18-də təhlükəsizlik məsələlərinə nəzarət edən ali nümayəndələrin 10-cu beynəlxalq görüşündə iştirak edib.

"Trend"-in məlumatına görə, Rusiya Federasiyasının Ufa şəhərində keçirilən, 119 ölkənin təmsilçilərinin iştirak etdiyi görüşdə hibrid təhlükələrin artması şəraitində milli təhlükəsizliyin və dayanıqlı iqtisadi

sosial inkişafın təmin edilməsi məsələsi müzakirə olunub.

Ramiz Mehdiyev görüşdə məruzə ilə çıxış edib, hibrid təhlükələrin proqnozlaşdırılması, qabaqlanması və qarşısının alınması istiqamətində ölkəmizdə həyata keçirilən tədbirlər barədə məlumat verib. Görüşün gündəliyinə, həmçinin, fəvqəladə humanitar cavab tədbirləri sahəsində əməkdaşlıq, beynəlxalq informasiya təhlükəsizliyi sistemi və terrorçuluq ideologiyasının yayılmasına qarşı mübarizə sahəsində əməkdaşlıqla bağlı məsələlərin müzakirəsi daxildir.

Tədbir çərçivəsində Azərbaycan Prezidenti Administrasiyasının rəhbəri Ramiz Mehdiyev Rusiya Federasiyası Təhlükəsizlik Şurasının katibi Nikolay Patruşev, Belarus Respublikası Təhlükəsizlik Şurasının dövlət katibi Stanislav Zas, Moldova Respublikası Ali Təhlükəsizlik Şurasının katibi Artur Qumenyuk və Qırğız Respublikası Təhlükəsizlik Şurasının katibi Dəmir Sığınbayevlə ikitərəfli görüşlər keçirib. Görüşlərdə Təhlükəsizlik şuraları xətti üzrə əməkdaşlıq məsələləri müzakirə edilib.

Beynəlxalq Qəzetçilər Cəmiyyətinin baş direktoru Mətbuat Şurasında Əflatun Amaşovla görüşdü

Beynəlxalq Qəzetçilər Cəmiyyətinin (Küresel Gazeteciler Konseyi; Global Journalism Council) baş direktoru Mehmet Əli Dim Azərbaycan Mətbuat Mətbuat Şurasında olub.

Parlament Jurnalistləri Birliyinin dəvətilə ölkəmizdə səfərdə olan qonağı salamlayan MŞ sədri, Milli Məclisin deputatı Əflatun Amaşov Azərbaycan-Türkiyə media əlaqələrinin hazırkı vəziyyətindən söhbət açaraq bildirib ki, hər iki ölkə arasındakı tarixi dostluq və qardaşlıq münasibətləri jurnalistlərin də qarşılıqlı əməkdaşlığının güclənməsinə təsir göstərməkdədir. MŞ sədri eyni zamanda mövcud sahədə görülməli işlərin çoxluğuna diqqət çəkib. O bildirib ki, Azərbaycan mediası Türkiyə ilə bağlı məsələlərdə hər zaman monolit mövqedən çıxır edir. Bu mövqə qardaş ölkənin dövlətçilik maraqlarının nəzərə alınmasına söykənmiş yaradıcılıq işlərinə əsaslanır. Ə.Amaşov rəhbərlik etdiyi qurumun xaricdəki nüfuzlu media təşkilatları ilə əlaqələrindən də söz açıb və vurğulayıb ki, qarşılıqlı əməkdaşlıqda başlıca məqsəd beynəlxalq miqyasda Azərbaycanla bağlı obyektiv rəyini formalaşdırmağa dəstək göstərməkdən, təcrübə mübadiləsi aparmaqdan ibarətdir.

M.Ə.Dim Azərbaycana səfərinin məqsədləri barədə məlumat verərək bildirib ki, Beynəlxalq Qəzetçilər Cəmiyyəti tərkibində Türkiyə ilə yanaşı dünyanın bir sıra ölkələrinin jurnalistlərini də birləşdirir. BQC-nin kifayət qədər geniş platforma olduğuna dair fikirlərini bölüşən sədr əlavə edib ki, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi, Xocalı soyqırımı kimi məsələlərin, mövcud xüsusda Azərbaycanın ədalətli mövqeyinin, həmçinin turizm potensialının təbliği üçün qurumun daha sıx fəaliyyət göstərməsinə ehtiyac duyulmaqdadır. O, səfərin bu baxımdan əhəmiyyətli olacağına əminliyini vurğulayıb.

Görüşdə Türkiyənin bezi media qurumlarında zaman-zaman Azərbaycanla bağlı yanlış məlumatların yayıldığına, bunun ermənipərəst qüvvələr tərəfindən məqsədli şəkildə həyata keçirildiyinə dair fikir mübadiləsi də aparılıb. Belə mənfi təmayüllərə qarşı mübarizə aparılmasının zəruriliyi əsaslandırılıb, qarşıdakı vəzifələr əməkdaşlıq istiqamətləri kimi nəzərdən keçirilib.

Nur-Sultanda Azərbaycan ticarət evi açılacaq

2019-cu ilin yanvar-may aylarında azərbaycanlı qeyri-neft məhsulları ixracatçıları ixracın təşviqi proqramı çərçivəsində 5,042 milyon manat vəsait əldə edib.

"Trend"-in məlumatına görə, bunu Azərbaycanda İxracın və İnvestisiyaların Təşviqi Fondunun (AZPROMO) rəhbəri vəzifələrini icra edən Yusif Abdullayev deyib. O qeyd edib ki, bu ilin iyulunda Yekaterinburqda Azərbaycan şərab evi açılacaq. Bundan başqa, Sankt-Peterburqda şərab evinin açılması planlaşdırılır. "Çinin müxtəlif regionlarında şərab evlərinin açılması ilə bağlı danışıqlar aparılır. İyul ayında İsveçrəyə ixrac missiyası baş tutacaq. Bu ölkədə biznes-forumun keçirilməsi planlaşdırılır". Y. Abdullayev əlavə edib ki, bu ilin sonunadək Qazaxıstanın paytaxtı Nur-Sultanda Azərbaycan ticarət evinin açılışı olacaq.

Prezident İlham Əliyev Vyana Beynəlxalq Konfransına təhlükəsiz dünya quruculuğu üçün əhəmiyyətli mesajlar göndərdi

Prezident İlham Əliyev "Dinlərarası və sivilizasiyalararası əməkdaşlıqdan bəşəri həmrəyliyə" mövzusunda Vyana Beynəlxalq Konfransının iştirakçılarına məktub ünvanlayıb.

Məktubda deyilir: "Hörmətli konfrans iştirakçıları! Sizi - Avstriya Respublikasının Vyana şəhərində keçirilən "Dinlərarası və sivilizasiyalararası əməkdaşlıqdan bəşəri həmrəyliyə" mövzusunda Beynəlxalq Konfransın təşkilatçılarına və iştirakçılarına səmimi qəlbdən salamlayıram.

Nüfuzlu beynəlxalq təşkilatların rəhbərlərinin, görkəmli elm və din xadimlərinin, ictimaiyyət nümayəndələrinin iştirak etdiyi bu mötəbər konfrans dünyada cəryan edən ictimai-siyasi proseslərdə və sivilizasiyalararası dialoqda dinlərin və milli mədəniyyətlərin qarşılıqlı münasibətləri kimi aktual məsələlərin müzakirəsinə həsr olunmuşdur.

Dünyada sülh, dinc birgəyaşayış, humanizm dəyərlərinin təbliği və təşviqi günümüzün vacib məsələlərindəndir. Müasir dövrün çağırışları bəşəriyyət qarşısında ciddi vəzifələr qoyur. Təsədüfi deyil ki, etnik və dini müxtəlifliyin milli sərvət kimi qorunduğu,

bütün konfessiyaların azad fəaliyyəti üçün bərabər şərait yaradıldığı Azərbaycan Respublikasında multikulturalizm və tolerantlıq dövlət siyasətinin prioritet istiqamətlərindəndir.

Ölkəmiz müxtəlif mədəniyyətlərin ahəngdar münasibətlərinə və humanitar əməkdaşlıq ideyalarına hər tərəfli dəstək verir, bu sahədə çoxsaylı global təşəbbüslər irəliləyir. Ümumdünya Mədəniyyətlərarası Dialoq və Beynəlxalq Humanitar forumlarının, BMT-nin Sivilizasiyalar Alyansının VII Qlobal Forumunun, Dünya dini liderlərinin Zirvə görüşünün Bakıda

keçirilməsi Azərbaycanın bu sahədəki fəaliyyətinin beynəlxalq birlik tərəfindən yüksək dəyərləndirildiyinin göstəricisidir. Biz müxtəlif dinlər və sivilizasiyalar arasında əməkdaşlığın genişlənməsinə, global müstəvidə qarşılıqlı etimad mühitinin yaradılmasına mühüm töhfə olacaq daha bir beynəlxalq tədbirin - Dünya dini liderlərinin II Bakı Sammitinin keçirilməsi barədə qərar qəbul etmişik.

Ölkəmizin təşəbbüsü ilə keçirilən hazırkı konfransın təşkilinə Avstriya tərəfindən dəstəyi, konfransın işi üçün yaradılan şəraiti yüksək qiymətləndirirəm. Bu tədbirin

birgə keçirilməsi, eyni zamanda, Azərbaycan-Avstriya əlaqələrinin, ölkələrimiz və xalqlarımız arasında ki dostluq və əməkdaşlıq münasibətlərinin bariz nümunəsidir.

İnanıram ki, xoşməramlı niyyətlərə xidmət edən Vyana Beynəlxalq Konfransı konstruktiv müzakirələr ruhunda keçəcək, bəşəri dəyərlərin təbliğinə, xalqlar arasında qarşılıqlı anlaşmaya, sivilizasiyalararası dialoqun və mədəni-mənəvi inteqrasiyanın inkişafına töhfələr verəcək.

Sizə ən xoş arzularımı veririr, konfransın işinə uğurlar diləyirəm".

Mətbuat Şurasının Şikayətlər üzrə Komissiyasının və "Reket jurnalistika"ya qarşı mübarizə Komissiyasının iclasları keçirildi...

Azərbaycan Mətbuat Şurasının Şikayətlər və "Reket jurnalistika"ya qarşı mübarizə üzrə komissiyalarının iclası keçirilib.

Komissiya sədri, Jurnalistlərin Həmkarlar İttifaqının rəhbəri Müşfiq Ələsgərli gündəlikdə duran məsələlər barədə məlumat verib.

İlk olaraq Masallı Rayon Təhsil Şöbəsinin müdiri Tariyel Əkbərovun "7 gun.az" saytına qarşı şikayətini araşdırıb. Komissiya müəyyən edib ki, "7 gun.az" saytı "Nazir müavininin cənub bölgəsinə işgüzar səfəri və onun gör-mək istəmədiyi gerçəklər" adlı məqaləni hazırlayarkən "Azərbaycan Jurnalistlərinin Peşə Davranışı Qaydaları"nın prinsiplərini pozub. Anonim mənbələr əsasında hazırlanan yazıda əks edilən faktlar araşdırılmayıb, qarşı tərəfin rəyi öyrənilməyib. Saytın təmsilçisi Cavid Şirəliyev ma-

terialda əks edilən faktları təsdiqləyən sənədlərə malik olduğunu desə də, onları özü ilə iclasa gətirməyi unutduğunu bildirib. Şikayətlər Komissiyası məsələnin "Reket jurnalistika"ya qarşı mübarizə üzrə Komissiyada müzakirəsini, təqdim edilməsi nəzərdə tutulan sənədlərin geniş araşdırılmasını məqbul sayıb. Gündəliyə daxil edi-

lən digər məsələlər tərəflərin qarşılıqlı razılığa gəlmələri səbəbindən baxılmamış saxlanıb.

Daha sonra MŞ-nin "Reket jurnalistika"ya qarşı mübarizə Komissiyasının iclası keçirilib. Komissiyanın sədri Vüqar Rəhimzadə gündəlikdə duran məsələlər barədə məlumat verib.

Komissiya üzvləri "Media-Press.org" saytı barə-

də məsələni müzakirə ediblər. Vüqar Rəhimzadə məlumat verib ki, qeyd edilən sayt üzrə məsələ daha öncə MŞ Şikayətlər Komissiyasının 17 may 2019-cu il tarixli iclasında müzakirə edilib. Amma sayt təmsilçiləri verilən tövsiyələrdən nəticə çıxarmayıblar. Şikayətçi, Ağdaş rayon sakini Məhəmməd Əliyev "Media-Press.org" saytı tərəfindən daha şiddətli təhqirlərə məruz qalması barədə növbəti şikayət ünvanlayıb.

Komissiya üzvləri məsələnin müzakirəsi zamanı "Media-Press.org" saytının fəaliyyətində "Azərbaycan Jurnalistlərinin Peşə Davranışı Qaydaları"nın prinsiplərinin intensiv şəkildə pozulduğunun, sayt rəhbərliyinin tövsiyə və xəbərdarlıqlardan nəticə çıxarmadığını aşkarlayıblar. "Media-Press.org" saytının adının MŞ-nin "qara siyahı"sına daxil edilməsi barədə rəy verilib.

Prezident İlham Əliyevin imzaladığı 17 sərəncamla minimum əməkhaqqı, həmçinin, bir sıra dövlət qurumlarında çalışan şəxslərin əməkhaqqında kəskin artım edilib. Sərəncama əsasən sentyabrın 1-dən etibarən Azərbaycanda minimum aylıq əməkhaqqı 180 manatdan 250 manata qaldırılıb.

"Onların vəsait toplamaq, ailə büdcələrini artırmaq kimi imkanları yaranacaq"

Xatırladaq ki, minimum əməkhaqqı bu il martın 1-dən 130 manatdan 180 manata qaldırılmışdı. Həmin zaman artım birbaşa olaraq 600 minədək insanı əhatə edib. Onlardan dövlət sektorunda işləyən 450 min nəfərin əməkhaqqında 30 faiz, özəl sektorda işləyən 150 min nəfərin əməkhaqqında isə 25 faiz artım olub. Minimum əməkhaqqının 180 manata çatdırılması ilə bağlı dövlət büdcəsindən illik 400

milyon manat, 2019-cu il üzrə isə (10 ay ərzində) 335 milyon manata qədər əlavə vəsait yönəldiləcəkdi. Budəfəki artım daha yüksək məbləği - 70 manatı ehtiva edir. Bu isə 600 minədək insanın əməkhaqqının əvvəlkindən daha çox artmasına gətirib çıxaracaq.

Qeyd edək ki, bu islahat paketinə start 2019-cu ilin əvvəlindən verilib. İlin əvvəlində start götürən sosial paketin tərkib hissəsi

Prezidentin 2019-cu ilin yanvar və iyun sosial paketlərinin mahiyyət fərqi - islahatın təsiri altına düşənlər üçün yığım imkanları açıldı...

Aydın Hüseynov: "Hazırda imzalanan sərəncamlar nəyisə kompensasiya etməyə hesablanmayıb"

olaraq minimum əməkhaqqı, minimum pensiya məbləği, əlillərə verilən təqaüdlər ciddi şəkildə artırılıb. Ümumilikdə, bu ilin əvvəlində elan olunmuş sosial paket 3 milyon nəfərə yaxın insanı əhatə edib. Bir sıra iqtisadçı analitiklər hesab edirlər ki, ilin əvvəlindəki sosialyönlü paketlə indikin arasında fərqlər var. Hər ikisi əhalinin vəziyyətinin yaxşılaşmasına xidmət etsə də, hədəf kimi başqa-başqa nailiyyətlərin əldə olunması hesablanır. Birinci paketdə dünyada baş verən müəyyən iqtisadi proseslərin fonunda ölkə əhalisini əhatə edə biləcək mənfi təsirləri neytrallaşdırmaq nəzərdə tutulurdu. Nəticə etibarilə buna nail olundu. İndiki islahatların və təqdim olunan sosial paketin əhalinin rifahını daha da yaxşılaşdırmağa və əlavə vəsaitlərin yığılmasına, yəni ailə büdcəsinin artırılmasına hesablandığı qeyd

edilir. Bu müqayisəni nə dərəcədə real saymaq olar?

Millət vəkili, iqtisadçı Aydın Hüseynov "Bakı-Xəbər"ə açıqlamasında bildirdi ki, Prezident ilin əvvəlində sosial paketin tərkib hissəsi olan bir sıra sərəncamları imzalayandan sonra bəyan etmişdi ki, bu addımlar davamlı olacaq: "Ölkədə həyata keçirilən iqtisadi islahatlar nəticəsində dövlət büdcəsinə böyük miqdarda əlavə vəsaitlərin daxil olduğunu bildiren İlham Əliyev bu artımların bütünlüklə əhalinin sosial rifah halının yaxşılaşdırılmasına yönəldiləcəyini elan etmişdi. Prezident xüsusilə minimum əməkhaqqı və pensiyaların artırılması imkanlarının onun tapşırığı ilə araşdırıldığını və bu istiqamətdə artımların davamlı olacağını bildirmişdi. Göründüyü kimi, üstündən az müddət keçdi və ölkə

Prezidenti minimum əməkhaqqının əvvəlkindən daha böyük həcmdə artırılmasına dair sərəncam imzaladı. Bu gün imzalanan sərəncamlar bir daha ölkə rəhbərliyinin yürütdüyü sosial siyasətin əhalinin bütün təbəqələrinin mənafeyinə cavab verdiyini göstərir".

Millət vəkili sözlərinə görə, hazırda imzalanan sərəncamlar nəyisə kompensasiya etməyə hesablanmayıb: "Bütün təhlillər göstərir ki, yeni sərəncamların təsiri altına düşəcək şəxslərin bundan sonrakı maddi rifahı daha da yüksələcək və onların vəsait toplamaq, ailə büdcələrini artırmaq kimi imkanları yaranacaq. Artıq müəyyən olunur ki, minimum əməkhaqqına görə ölkəmiz MDB-də ikinci yerdə qərarlaşır. Bu sərəncamların nəticəsində iqtisadiyyatımıza bir milyardan çox vəsait daxil olacaq. Bunun

da müsbət təsiri çox olacaq. Əməkhaqqı artan insanlarla yanaşı, bundan digər kateqoriyaların da bəhrələnmək şansı olacaq. Xüsusilə də istehsal və xidmət sektoruna tələbi artıracaq ki, bundan da həmin şəxslər mənfəət əldə edə biləcəklər. Bəli, doğru olaraq bu sərəncamlar arasında müqayisə aparılır və obyektiv nəticəyə gəlinir. Görünən budur ki, bu islahatlar paketində şəxslərin xüsusilə nəzərə alınır. Yeni sərəncamların əhalinin maddi durumu ilə yanaşı, mənəvi vəziyyətinə də müsbət təsiri olacaq. Çünki ailənin rifahı yüksələndə, onun gəlirləri və yığım büdcəsi artanda insanların mənəvi-psixoloji vəziyyəti də qənaətbəxş olmağa başlayır. Ümumilikdə, davamlı xarakter daşıyan sosial islahatlar paketini müsbət dəyərləndirərkən və əminəm ki, bu istiqamətdə daha yeni addımların şahidi olacağıq".

Məhəmmədli QƏRİBLİ

Azərbaycanda əhalinin sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi istiqamətində genişmiqyaslı tədbirlər davam etdirilir. Prezident İlham Əliyev əhalinin rifahının yüksəldilməsi məqsədilə növbəti sosial paketi təsdiq edib.

"Görülən işlər həm də firəvan dövlət konsepsiyasının icrası istiqamətində atılan addımlardır"

Ölkə başçısının dövlət qulluqçularının, hərbi qulluqçuların, hüquq-mühafizə orqanları əməkdaşlarının və digər xüsusi rütbəli şəxslərin, müəllimlərin, habelə dövlət büdcəsindən maliyyələşən bir sıra digər təşkilatlarda çalışan işçilərin əməkhaqlarının böyük dərəcədə artırılması barədə iyunun 18-də imzaladığı sərəncamlar

dövlətin həyata keçirdiyi sosial siyasətin inqilabi xarakter daşdığını əyani şəkildə göstərir. İyunun 18-də imzalanan 17 sərəncam ölkədə sosial rifahın yüksəldilməsinin Prezident İlham Əliyevin uğurlu sosial-iqtisadi siyasətinin prioritet istiqaməti olduğunu bir daha təsdiq edir və bu istiqamətdə cari il ərzində artıq ikinci

Azərbaycanda iyun sosial inqilabı əhali-dövlət anlaşmasına təsirli hadisə kimi...

Əliməmməd Nuriyev: "Bu, cəmiyyətdə dövlət orqanlarına inam və etimadın daha da güclənməsinə gətirib çıxaracaq"

böyük sosial paketin reallaşdırıldığını göstərir. Bu sərəncamlar, ümumilikdə, 2 milyondan çox insanı əhatə etməklə, həm dövlət orqanlarında, həm də özəl sektorda çalışan şəxslərin maddi vəziyyətini əhəmiyyətli dərəcədə yaxşılaşdıracaq.

İqtisadi sahədə əldə edilən böyük uğurların sosial sferaya transformasiyası dövlət başçısının bəyan etdiyi sosial-iqtisadi kursun başlıca prinsipi olmaqla, cari ilin əvvəlindən etibarən ölkə vətəndaşlarının sosial təminatını əhəmiyyətli dərəcədə artırır. Dövlət büdcəsində formalaşan əlavə gəlirlərin bilavasitə vətəndaşların sosial rifahının yüksəldilməsi

nə yönəldilməsi ölkənin kompleks iqtisadi inkişafı fonunda dövlət-vətəndaş etimad mühitini dərinləşdirir. Əhalinin dövlətə olan inam və etimadı daha da artır. Bütün bunların fonunda, Prezidentin sosial paketinin ölkədə dövlət-vətəndaş anlaşmasının dərinləşməsində rolu nə olacaq?

Məsələyə münasibət bildiren Konstitusiyaya Araşdırmaları Fondunun prezidenti Əliməmməd Nuriyevin sözlərinə görə, sosial paket dövlət-vətəndaş etimad mühitini daha da dərinləşdirəcək: "Ümumən, son bir il ərzində ölkə başçısı tərəfindən çox əhəmiyyətli mühüm fərman və sərəncamlar im-

zalanıb, bir sıra proqramlar qəbul edilib. Bütün bunlar onu göstərir ki, ölkə başçısı tərəfindən verilən bütün vədlər həyata keçirilir. Cənab Prezident demişdi ki, genişmiqyaslı islahatlar olacaq və sosial-ictimai həyatın bütün sahələrini əhatə edəcək. Belə də oldu və sistemli şəkildə bütün addımlar atılır. Son sosial paket çox genişmiqyaslıdır. Bu ilin əvvəlində minimum əməkhaqqı artırıldı. Nəticədə bu rəqəm 180 manat oldu. Bu dəfə isə minimum əməkhaqqının həcmi 250 manata çatdırıldı. Qəbul olunan əvvəlki və indiki sosial paket, bütövlükdə, 2 milyon nəfər ölkə vətəndaşını əhatə edir. Bu çox ciddi nəticə-

dir. Bundan əvvəlki illərə baxsaq görürük ki, artımlar 5, 8, 10 faiz olub. İndiki kimi böyük artımlar bir neçə il əvvəl olmayıb. Görülən işlər həm də firəvan dövlət konsepsiyasının icrası istiqamətində atılan addımlardır.

Bütün bunlar ölkə əhalisinin vəziyyətinin daha da yaxşılaşmasına gətirib çıxaracaq. Bu həm də Prezidentə olan inam və etimadın dərinləşməsinə bir daha göstəracək. Ölkə başçısı bütün problemlərin həlli ilə bağlı sistemli işlər həyata keçirir. Eyni zamanda, bu həm də cəmiyyətdə dövlət orqanlarına inam və etimadın daha da güclənməsinə gətirib çıxaracaq. Ölkənin sabahına olan ümidləri daha da artıracaq".

Vidadi ORDAHALLI

Məlum olduğu kimi, Prezident İlham Əliyev hərbi və hüquq-mühafizə orqanlarının xüsusi rütbəli əməkdaşlarının və mülki işçilərinin əməkhaqlarının 40 faiz artırılması barədə sərəncam imzalayıb.

Sərəncama əsasən, güc qurumlarının hərbi qulluqçularının (müddətli həqiqi hərbi xidmət hərbi qulluqçuları istisna olmaqla) aylıq pul təminatı vəzifə maaşları orta hesabla 40 faiz həcmində artırılır. Sözügedən sərəncam 2019-cu il sentyabrın 1-dən qüvvəyə minir.

Hərbçilərin sosial müdafiəsi dövlət rəhbərliyinin daim diqqət mərkəzində olan əsas məsələlərdəndir. Ölkənin iqtisadi potensialı gücləndikcə, bu istiqamətdə görülən işlərin miqyası daha da genişlənir. Ordu quruculuğu istiqamətində həyata keçirilən tədbirlər, o cümlədən, əsgər və zabitlərin xid-

mət şəraitinin müasirləşdirilməsi ilə yanaşı, hər cür infrastrukturunu olan hərbi şəhərciklərin tikilməsi, hərbi qulluqçuların sosial məsələlərinin həlli onlara göstərilən diqqətin nəticəsidir. Eyni zamanda, onların əməkhaqlarının davamlı olaraq artırılması, verilən imtiyaz və güzəştlərin miqyasının genişləndirilməsi, hərbiçilərin ailə üzvlərinin sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi, mənzil-məişət problemlərinin həlli bir daha sübut edir ki, hərbi qulluqçular hərtərəfli dövlət qayğısı ilə əhatə olunublar.

Bu baxımdan, Prezidentin son sərəncamını ekspertlər necə dəyərləndirirlər?

Hərbçi və hüquq-mühafizə işçilərinin 40 faiz artıq əməkhaqqı alması - sosial rifah, daha möhkəm müdafiə və qanunçuluq...

Üzeyir Cəfərov: "Hərbi və hüquq-mühafizə orqanlarında çalışanların məvaciblərinin artırılması ölkənin müdafiə qüdrətini daha da gücləndirəcək"

Artımlar hansı formada özünü göstərəcək?

Bütün bu və digər məsələləri "Bakı-Xəbər"ə şərh edən hərbi ekspert Üzeyir Cəfərov bununla bağlı bir sıra məqamlara aydınlıq gətirdi: "Görünən odur ki, ölkə başçısı güc strukturları ilə bağlı zaman-zaman önəmli addımlar atır. Bu önəmli addımlardan biri də odur ki, 2019-cu il üçün müdafiə və təhlükəsizlik sektoruna 3 milyard, 370 milyon manat vəsait ayrılıb. Bu da 2018-ci ilə müqayisədə 4,6 faiz çoxdur. Dəməyim odur ki, bu sahəyə ayrılan vəsaitin həcmi ilbəil artırılır. Bunun birinci səbəbi odur ki, hələlik torpaqlarımız işğal altındadır. O üzədən, həm silah-sursat alınır, həm

də hərbiçilərin rifah halı yaxşılaşdırılır. Bütün bunları nəzərə alan ölkə rəhbəri tərəfindən sentyabrın 1-dən Silahlı Qüvvələrdə və ümu-

rayə pulunun həcmi aşağı idi. Bəzən belə fikirlər səslənirdi ki, hərbiçilər həmin pulu Bakıda və digər şəhərlərdə ev kirayəyə bilməz. Artıq

"Eyni zamanda, ictimai asayişin qorunmasına öz müsbət təsirini göstərəcək"

miyyətlə, bütün güc strukturlarında, o cümlədən, digər sahələrdə çalışan insanların rifahını yaxşılaşdırmaq üçün sərəncam imzalanıb. Artıq qərar var ki, hələlik mənzili olmayan hərbi qulluqçular üçün kirayə haqqı 150 manata qaldırılsın. Bunun özü çox böyük müsbət dəyişiklikdir. Çünki indiyə qədər buna görə verilən ki-

bu pul 150 manatdır. Sözügedən kirayə pulu hərbiçilərin özü və ailə üzvləri üçün nəzərdə tutulur. Bütün hallarda, sözügedən vəsait hərbiçilər üçün mühüm dəstəkdir. Eyni zamanda, hərbiçilərin məvaciblərinin 40 faiz artırılması nəzərdə tutulub. Bu sahədə elə adam var ki, 250 manat məvacib alır. Onların məvacibi

40 faiz artırılacaq. Elə hərbiçilər var ki, aldığı məvacib 600-700 manatdır. Bu həcmdə maaş alan hərbiçilərin məvacibi 10 faiz artırılacaq. Bu o məqsədlə edilir ki, aradaki balans pozulmasın və büdcəyə əlavə yük düşməsin. İstənilən halda, verilən qərar təqdirəlayiqdir və bu, hərbiçilərin sosial durumuna müsbət təsir edəcək. Qarşıdan Silahlı Qüvvələr Günü gəlir. Bildiyim qədər, zabıt və gizirlərə yeni mənzillərin verilməsi gözlənilir. Eyni zamanda, bəzi digər sosialyönümlü tədbirlər gözlənilir. Bütövlükdə, hərbi və hüquq-mühafizə orqanlarında çalışanların məvaciblərinin artırılması ölkənin müdafiə qüdrətini daha da gücləndirəcək. Eyni zamanda, ölkədə ictimai asayişin qorunmasına öz müsbət təsirini göstərəcək".

Vidadi ORDAHALLI

Azərbaycan Prezidenti Administrasiyasının rəhbəri akademik Ramiz Mehdiyevin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti təhlükəsizlik məsələlərinə nəzarət edən ali nümayəndələrin 10-cu beynəlxalq görüşündə iştirak edib. Rusiyanın Ufa şəhərində keçirilən, 119 ölkənin təmsilçilərinin iştirak etdikləri görüşdə hibrid təhlükələrin artması şəraitində milli təhlükəsizliyin və dayanıqlı iqtisadi-sosial inkişafın təmin edilməsi məsələsi müzakirə olunub.

R. Mehdiyev görüşdə məruzə ilə çıxış edib, hibrid təhlükələrin proqnozlaşdırılması, qabaqlanması və qarşısının alınması istiqamətində ölkəmizdə həyata keçirilən tədbirlər barədə məlumat verib.

Görüşün gündəliyinə, həmçinin, fəvqəladə humanitar cavab tədbirləri sahəsində əməkdaşlıq, beynəlxalq informasiya təhlükəsizliyi sistemi və terrorçuluq ideologiyasının yayılmasına qarşı mübarizə sahəsində əməkdaşlıqla bağlı məsələlərin müza-

kirəsi daxildir.

Tədbir çərçivəsində Azərbaycan Prezidenti Administrasiyasının rəhbəri Ramiz Mehdiyevlə Rusiya Təhlükəsizlik Şurasının katibi Nikolay Patruşev arasında görüş olub. Görüş zamanı iki ölkənin güc qurumları və xüsusi xidmət orqanlarının qarşılıqlı fəaliyyəti, həmçinin, bu ilin sonunadək təhlükəsizlik sahəsindəki əməkdaşlıq planı müzakirə olunub. Göründüyü kimi, yaxın qonşumuz olan Rusiya ilə bizim xüsusi xidmət və güc

Rusiya və Azərbaycanın xüsusi xidmət orqanları günün ən aktual təhlükələrinə qarşı vahid cəbhədə...

Arzu Nağıyev: "Son vaxtlar Azərbaycanın şimal, Rusiyanın cənub istiqamətlərində aparılan birgə tədbirlər və onların uğurlu alınması göstərir ki..."

qurumları arasında koordinasiya fəaliyyətin olduğu nəzərə çarpır. Bu istiqamətdə olan yaxın əməkdaşlıq ölkələrimizi hansı ümumi təhlükələrdən qoruya bilər?

Təhlükəsizlik məsələləri üzrə ekspert Arzu Nağıyev "Bakı-Xəbər"ə açıqlamasında bildirdi ki, Ufada keçirilən görüşü mühüm əhəmiyyətli saymaq olar: "Orada dünyanın müxtəlif ölkələrində təhlükəsizlik sahəsinə cavabdeh olan çoxlu sayda ali qonaq iştirak edib. Əsas məsələ global təhlükəsizliklə bağlı olub. Bilirsiniz ki, bu cür təhlükələr beşəri xarakter daşıyır. Onlarla hansısa ölkənin təkbaşına mübarizə aparması da effektiv vermir. Çox maraqlıdır ki, görüşün yeri kimi 5 il əv-

vəl Kazan, bu gün isə Ufa seçilib. Hər iki şəhər Rusiyanın müsəlman inancına təqribi olaraq yaşadığı məkan kimi tanınır. Burada da məqsəd odur ki, məhz təhlükəsizlik təhdidinin qarşısının alınmasında Rusiyanın müsəlman kəsiminin də aktiv rolunu malik olması diqqətə çatdırılsın. Azərbaycan həmin tədbirdə çox yüksək statusda, cənab Ramiz Mehdiyev səviyyəsində təmsil edilib. Akademikin keçirdiyi əsas görüşlərdən biri Rusiya Təhlükəsizlik Şurasının katibi Nikolay Patruşevlə oldu. Həmin görüşdə təhlükəsizlik sahəsində olan əməkdaşlığımızın genişləndirilməsi ilə bağlı razılaşma əldə edildi. Biz kiber-təhlükəsizliklə mübarizədə birgə fəaliyyət göstərə bil-

rik. Rusiya nümayəndəsi bu məsələni xüsusi qabartdı ki, ABŞ və Qərbin bəzi dairələri Rusiyaya həmin sahədə problemlər yaradır. Regional təhlükəsizlik məsələlərinə gəldikdə, təbii ki, Azərbaycanla Rusiyanın xidmətləri arasında ikitərəfli əlaqələr mövcuddur. Biz həm MDB, həm də digər məkanlarda uğurlu əməkdaşlıq edirik. Son vaxtlar Azərbaycanın şimal, Rusiyanın cənub istiqamətlərində aparılan birgə tədbirlər və onların uğurlu alınması göstərir ki, bizim məlumat mübadiləmiz var. Biz ümumi təhlükə hesab etdiyimiz məsələlərlə bağlı bir-birimizə ötürdüyümüz informasiyalar əsasında tədbirlər keçirə bilirik. Azərbaycan coğrafi mövqeyinə görə çox həssas nöqtədədir.

Burada məlumatların toplanması mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Bu da Rusiya və Azərbaycan arasında uğurla davam etdirilir. Bizim ümumi mübarizə apardığımız və real nəticələr əldə etdiyimiz sahələr narkotiklərin qanunsuz dövriyyəsi, terrorizm, qanunsuz pulların "yuyulması" və s. istiqamətindədir. Bu cinayətlərin həyata keçirilməsində hədəf kimi hər iki ölkənin ərazisi seçilir. Əldə olunan razılaşmaların ruhundan hiss edilir ki, bundan sonra da bizim təhlükəsizliyimizə olan təhdidlərin neytrallaşması daha da asanlaşacaq. Görüşdə cənab Ramiz Mehdiyev Azərbaycanı və regionu ciddi narahat edən erməni terrorizmdən də danışdı. Bu amilin aradan qaldırılması isə bütün region və dünya üçün mühüm əhəmiyyət kəsb edir".

Məhəmmədali QƏRİBLİ

Ermenistan rəhbərliyi olduqca ağır sosial-iqtisadi vəziyyətdə yaşayan ölkə əhalisinin başını qatmaq üçün müxtəlif şoular düzəldir. Paşinyan dünya fondları və ölkələrindən pul dilənməyin fayda vermədiyini gördüyü üçün, "ailə büdcəsi" yaratmağı, əhalidən olan-qalan qəpik-quruşunu da toplamağı düşünür.

Erməni KİV-inin verdiyi məlumata görə, Baş nazir Nikol Paşinyan "Hayastan" ümumerməni fondunun xeyriyyətlər şurasının üzvlərini ümumerməni büdcəsini yaratmaq ideyasını müzakirə etməyə səsləyib.

İyunun 18-də "Hayastan" ümumerməni fondunun illik iclasında Paşinyan qeyd edib: "Yeni zamanlarda təəssüflər olsun ki, obyektiv və subyektiv olaylar baxımından çoxları erməni gündəmindən uzaqlaşır və beləliklə də erməni məniyindən kəsilir. Erməni məniyi və ya gündəmi çər-

çivəsində gəncləri geri qaytarmaq, yaxud saxlamaq bir problemdir ki, onunla həm də Fond məşğul olmalıdır. "Hayastan" bütün Ermənistan üçün pul almaq və ya pul xərcləmək üçün bir yer olmamalıdır. Bu baxımdan, mənə, ümumerməni büdcəsi ideyası cəlbədidir". Nikol Paşinyan bildirib ki, bu üsulla onlar 3-4 milyardlıq bir fond yarada bilərlər və həmin pulları milli məsələlərin həlli yolunda xərcləməyə nail olarlar.

Qeyd edək ki, Paşinyanın dünya fondlarından maliyyə almaq cəhdləri

Paşinyanın demokratik islahatlar altında dünya qurumlarından pul qoparmaq planları fiaskoda - ümid "Hayastan"ın olmayan 3 milyardına qaldı...

Hatəm Cabbarlı: "Daşınan su ilə dəyirman çarxı dönməz"

baş tutmayıb. Yalnız Avropa Birliyindən 25 milyon avro vəsait cəlb etməyə nail olsa da, bu, bir ölkə üçün çox aşağı rəqəmdir. Belə olan təqdirdə, Paşinyanın "Hayastan" oyununu baş tuta bilərmə?

Siyasi elmlər doktoru Hatəm Cabbarlı "Bakı Xəbər"ə açıqlamasında bildirdi ki, Paşinyan hakimiyyətə gəldəndən sonra ölkənin qarşılaşdığı iqtisadi problemləri həll etmək istiqamətində ciddi bir uğur qazana bilməyib: "Buna ölkənin dünya bazarına çıxara biləcəyi strateji məhsulların olmaması, yürütdüyü işğalçı siyasət səbəbindən blokadaya salınması, ölkədəki korrupsiya və məmur özbaşınalığı imkan vermir. Bilirlər ki, vəziyyət yaxşıya deyil, daha acınacaqlı

səmtə yön götürüb. Nikol Paşinyan "Hayastan" fondu ilə bağlı qərribə bir ideya irəli sürüb. Məzmunu budur ki, bütün dünya erməniləri "ailə büdcəsi" deyilən nəşə yaratsınlar. Yığılması

tinə yardımlar edib. Amma həmin yardımların təyinatı üzrə xərclənmədiyinə dair daim qalmaqallar qopub. Keçmiş hakimiyyətin dönəmində biz bu məsələlərin mediada müzakirə edildiyi

dır. Bilinmir ki, ondan dövlət yararlanacaq, yoxsa diaspor? Nikol Paşinyanın yığılan pulun sərfi ünvanı ilə bağlı belə bir fikri var: "Bizim ambisiyalarımızın ölkə daxilində və xaricində həyata keçməsinə kömək edəcək".

"Bizim" deyəndə Paşinyanın konkret kimi nəzərdə tutduğu da belli deyil. 30 ildir problemlər içində boğulan ölkənin vəziyyətini belə ifadə edə bilərik. Daşınan su ilə dəyirman çarxı dönməz. Böyük ehtimalla Paşinyan bununla diaspor yardımlarını və ona nəzarəti də öz üzərinə götürmək istəyir. Qənaətimə görə, bu mümkün olan məsələ deyil. Yığılsa da, çox cüzi məbləğdən söhbət gedəcək".

Məhəmmədali QƏRİBLİ

"Paşinyan bununla diaspor yardımlarını və ona nəzarəti də öz üzərinə götürmək istəyir"

təklif edilən məbləğ təxminən Ermənistan dövlətinin büdcəsi qədərdir. Paşinyanın bu ideyası onu göstərir ki, ölkədə ciddi böhran var. Eyni zamanda, dövlət xətti ilə xaricdən grantlar almaq müşkülə çevrilib. Onun yəgənə yolu qalır, Ermənistan əhalisinin və dünyadakı erməni diasporunun cibinə köklənməyə. Erməni diasporu daim erməni dövlə-

ni də görmüşük. Əvvəla 3-4 milyardın həmin fonda toplanması mümkün deyil. İkincisi, hətta belə bir büdcə formalaşsa belə, onun xərclənməsi ilə bağlı kimə hesabata veriləcəyi qeyri-müəyyəndir. Bu da qəyyumlar arasında ciddi fikir ayrılığına səbəb ola bilər. Sonra həmin vəsaitin kimin ambisiyalarına xidmət edəcəyi sual altında

Azərbaycan və Ermənistan XİN başçılarının Vaşinqton görüşündə Boltonun iştirak faktoru nə vəd edir...

Nəzakət Məmmədova: "Tramp administrasiyası öz Cənubi Qafqaz siyasətini "qırğılar"a həvalə etməklə Rusiyaya və İrana bundan sonrakı siyasətinin sərt olacağı mesajını vermiş olur"

bərliyinin verdiyi bəyanatların ruhundan hiss edilir ki, onlar hər vəchlə sülh prosesini ləngitməkdə maraqlıdılar. Digər diqqətçəkən məqam isə bu görüşə ABŞ-ın baş diplomatı kimi tanınan dövlət katibi deyil, Boltonun vəsiyyətli etməsidir. Adətən belə formatda olan görüşlərə həmsədr ölkənin xarici işlər nazirləri vəsiyyətli edirlər. Məlumdur ki, Boltonun ötən il münasibəti zonasına səfəri olub. Hər iki ölkə rəhbərliyi ilə təmasları baş tutub. Tərəflər arasında görüşün məhz Boltona həvalə olunması nəyin əlaməti sayıla bilər?

Politoloq Nəzakət Məmmədova "Bakı-Xə-

bər"ə açıqlamasında bildirdi ki, ABŞ Cənubi Qafqaz regionu üzrə prosesləri idarə etməyi Prezidentin milli təhlükəsizlik müşaviri Con Boltona həvalə edib: "Bolton ötən ilin oktyabr ayında regiona səfər edib mühüm mesajlar verməklə, ABŞ-ın regiondakı proseslərdə fəal iştirakçı olmaq niyyətini ortaya qoymuş oldu. Dövlət katibi Mayk Pompeoya deyil, milli təhlükəsizlik müşaviri Con Boltona bu məsələlərin həvalə olunmasının bir neçə səbəbi ola bilər. Əvvəla Tramp administrasiyası öz Cənubi Qafqaz siyasətini "qırğılar"a həvalə etməklə Rusiyaya və İrana bundan

sonrakı siyasətinin sərt olacağı mesajını vermiş olur. Pompeo və Bolton eyni düşərgəyə - "qırğılar"a mənsubdurlar və Cənubi Qafqaz regionunun o düşərgənin nümayəndələrinin kurasiyasına verilməsi ABŞ siyasətinin xarakterini göstərir".

Politoloqun sözlərinə görə, ABŞ indiyədək Sayrus Vensdən başlayaraq regiona zaman-zaman öz missiyalarını göndərər və hazırda bu missiyanı davam etdirir: "ABŞ müəyyən regionlara təcrübəli diplomatlar təyin etməklə uğurlu xarici siyasətini təmin etmiş olur. Məsələn, "mekik diplomatiya"sının banisi Kissincer uzun illər Yaxın Şərq siya-

sətini həyata keçirən aparıcı fiqur olmuşdu. Cənubi Qafqaz isə siyasi şəraitə və geosiyasi mövqeyə görə mürekkəb regionlardan hesab olunur. Belə ki, burada xidmət etmiş diplomatlar, səfirlər sonradan, bir qayda olaraq, dünyanın qaynar bölgələrinə təyinat alırlar. Boltonun təyinatı da ABŞ-ın regiona marağının artdığı indiki dövrdə təcrübəli diplomatı təyin etməklə prosesləri uğurla idarə etmək planlarından xəbər verir".

Nəzakət Məmmədovanın sözlərinə görə, onun Putinlə sərt polemikaları, Paşinyana ultimativ xarakterli göstərişləri də Boltonun Moskva və Tehran arasında sıxışmış bölgədə çevik, ağıllı, fəvqəldövlətin maraqlarının təmin edilməsinə yönəlmiş siyasət həyata keçirəcəyini deməyə əsas verir.

Məhəmmədali QƏRİBLİ

Dağılıq Qarabağla bağlı danışıqların növbəti raunduna start verilir. Budəfəki təşəbbüsü ABŞ götürmək istəyir. ABŞ Prezidentinin milli təhlükəsizlik üzrə müşaviri Con Bolton Azərbaycan Respublikasının xarici işlər naziri Elmar Məmmədov və Ermənistanın xarici işlər naziri Zöhrab Mnatsakanyanla görüşəcəyini bildirib. Bu barədə o, özünün "Twitter" səhifəsində yazıb:

"Azərbaycan və Ermənistanın xarici işlər nazirləri arasında dialoqun davamına imkan yaratmaq üçün onlarla görüşü səbrsizliklə gözləyirəm".

Onun sözlərinə görə, rəsmi Vaşinqton regionda sülh məsələsinin irəliləyişində kömək göstərməyə hazırdır.

İyunun 20-də baş tutacaq görüşün müsbət nəticəsilə bağlı ümidlərin az olduğu qənaəti hasil olur. Çünki sözügedən görüş Ermənistanın açıq təxribatları və sülh danışıqlarını pozmaq cəhdi fonunda

baş tutacaq. Son günlər ərzində biz təmas xəttində ermənilərin açıq şəkildə törətdikləri təxribatları görürük. Danışıqlar prosesinin aktiv fazasında onlar ordumuzun mayorunu snayperdən açılan atəşlə öldürdülər. Sonra isə daha bir əsgərimiz şəhid oldu. Ermənistanın müdafiə naziri açıq mətnlə dedi ki, Azərbaycan əsgərinin öldürülməsinə göstərişi şəxsən onun özü verib. Hətta həmin əmri icra edən erməni əsgərini şəxsən mükafatlandırdı. Eləcə də Ermənistan rəh-

Ermənistanı son dövrlərdə müxtəlif təzyiq vasitələri ilə sıxışdıran Rusiya İrəvana qarşı daha bir sərt addım atmağa hazırlaşır. Söhbət Rusiyada olan erməni milyarderlərin vasitəsilə İrəvana təzyiq göstərilməsindən gedir. Hesab edilir ki, Rusiyadakı erməni milyarderlər Ermənistandan kapitallarını geri çəkməyə başlasa, bu ölkə indiki ilə müqayisədə daha acınacaqlı duruma düşəcək.

Erməni mediasında yayılan məlumatlara görə, İrəvan Moskvanın şərtlərini qəbul etmək istəməsə, Kreml erməni milyarderlər vasitəsilə də Ermənistanla qarşı təzyiq rıçaqlarını işə salacaq. Moskvanın şərtlərini isə bu günlərdə Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyana erməni əsilli rusiyalı milyarder-oligarx, "Taşir" qrupunun sahibi Samvel Karapetyan çatdırıb. Xatırladaq ki, Paşinyan hakimiyyətə gəldikdən sonra "Taşir"lə bağlanmış müqavilədən imtina edib. Buna qədər isə Samvel Karapetyan Ermənistanın elektrik enerjisi bazarında da mütləq inhisarçı idi. 2015-ci ildə o, "Ermənistan Elektrik Şəbəkəni" satın almış, 2017-ci ildə isə "Ermənistan Yüksək Gərginlikli Elektrik Şəbəkəsi"ni idarə etmək üçün etibarnamə almışdı. Ermənistanda belə hesab edirdilər ki, Moskva bütün Ermənistanı "öz milyarderinə", yeni Karapetyana etibarnamə ilə idarəetməyə verib. 2016-cı ildə Rusiyanın "Qazprom" şirkətinin top-meneceri olan Karen Karapetyanın baş nazir təyin olunması da bunu təsdiq edirdi. Bütün bu proseslər Serj Sarkisyanın Ermənistan prezidenti olduğu dönmədə problemsiz baş verirdi. Mütləq hakimiyyətə malik olan Serj Sarkisyan baş nazir olmaq üçün uğursuz cəhdindən sonra istefaya getdi. Demək olar ki, onunla eyni vaxtda Rusiya tərəfindən təyin

edilmiş baş nazir Karen Karapetyan da hökuməti tərk etdi. Ermənistanda baş verən "məxməri inqilab" əvvəlki müqavilələrin, o cümlədən də Ermənistanla Rusiya arasında bağlanan sazişlərin ləğvinə gətirib çıxardı. Bundan ən çox qəzəblənən tərəflərdən biri isə Rusiya oldu.

Baş verənlər fonunda Rusiyanın Ermənistanla satdığı qazın qiymətində artımlara gətirməsi, sərmayə axınının azaltması İrəvan üçün artıq müəyyən şoklar yaratdı. Bunun ardınca erməni milyarderlərin kapitalını Rusiyadan çıxarmağa başlaması Paşinyanı pis vəziyyətə saldı. Vəziyyət belə davam edəcəyi təqdirdə Paşinyan daha acınacaqlı bir duruma düşəcəyinin yaxşı fərqindədir. Elə bu fonda belə qənaət yaranıb ki, Karapetyan Ermənistanla yeni layihələrlə bağlı gəlib. Çünki yuxarıda qeyd olunduğu kimi, Paşinyanın hakimiyyətə gəlişindən sonra erməni əsilli rusiyalı milyarderlər Ermənistanla pul qoymaqla tərəddüd

edir, hətta pullarını geri çıxaranlar da olub. "İrətes" qəzeti isə yazır ki, Samvel Karapetyan Ermənistan Baş naziri Nikol Paşinyana Kremləndən xüsusi mesaj

hiyyət daşıyır. Xüsusi qeyd olunmalıdır ki, Karapetyan Paşinyanla Vaşinqtonda Azərbaycan və Ermənistan xarici işlər nazirlərinin görüşündən bir neçə

tan iqtisadiyyatı daha sürətlə çökəcək. Bu isə Paşinyan üçün ciddi zərbədir. Amma məsələnin digər maraqlı tərəfi bundan ibarətdir ki, Paşinyan Rusiyanın

nilər Ermənistanla maraq göstərmir. Nəticədə, inqilabdan keçən müddətdə ölkədə nə işsizlik, nə də yoxsulluq azalıb. Ermənistandan kütləvi köç də səngi-

Moskva ötən il Paşinyanın hakimiyyətdən aşırıldığı milyarderləri yenidən onun qarşısına çıxarır...

məyib, əksinə, artıb. Əhalinin dolanışıqı yaxşılaşmayıb, xarici borclar çoxalıb. Bildirilir ki, ABŞ və Qərb Ermənistanda ötən il baş tutan inqilaba dəstəyi yeganə o səbəbə görə vermişdi ki, yeni hakimiyyət Ermənistanın Rusiya qarşısında müstəqil xarici siyasət kursuna üstünlük verəcək, Rusiyadan asılılığı minimuma endirmək üçün gerekən addımlar atacaq. Amerika isə hətta aydın şəkildə ona da işarə vurmuşdu və vurur ki, yalnız bundan sonra Ermənistan ABŞ-in böyük sərmayələrinə ümid bəsləyə bilər. Amma Paşinyanın siyasəti nəticəsində Rusiyadan asılılıq azalmağa əvəzinə artdı. Üstəlik, yeni hökumətin qəbul elədiyi proqramda, əvvəlki kimi, Rusiya Ermənistanın əsas təhlükəsizlik qaranlı və xarici siyasət prioriteti elan edildi. Bütün bunlar Qərbin Ermənistandan üz döndərməsinə gətirib çıxarıb. Rusiya isə bu şəraitdə daha rahat şəkildə Ermənistanla öz şərtlərini diqtə edir.

Tahir TAĞIYEV

gətirib: "Nikol Paşinyan-Samvel Karapetyan görüşü bezi dairələrdə ikincinin Ermənistanla yeni iqtisadi proqramlar haqqında danışmaq üçün gəldiyi barədə təəssürat yaradıb. Əslində isə Karapetyan Paşinyana Kremləndən xəbər gətirib. O, Ermənistanla səfir kimi gəlib və Paşinyana hesablamaşması gerekdiyi rus elitasının mesajlarını çatdırıb. Bu mesajlar iqtisadi və siyasi ma-

gün öncə görüşüb. Yəqin ki, Rusiyada yaşayan erməni oligarxın Paşinyana xəbəri həm də bununla bağlıdır. Bəlkə Rusiyada yaşayan erməni oligarxın gətirdiyi xəbərlər arasında bu görüşlə bağlı da nəse olub? Mənbə deyib ki, bəli, ola bilər". Qəzet yazır ki, Paşinyan Rusiyadan gələn siyasi, iqtisadi tələbləri qəbul etməyə məcburdur. Əks təqdirdə Rusiyadan asılı olan Ermənistan

şərtlərini qəbul etməklə Qərbdən tamamilə uzaqlaşmış olacaq. Belə olan təqdirdə erməni cəmiyyətinin Qərb ümidlərinin üzərindən xətt çəkiləcək. Eyni zamanda, Qərb ölkələrinin Ermənistanla qarşı artıq sərt mövqedən çıxış etməsi də qaçılmaz olacaq.

Erməni mediası yazır ki, məhz bütün bunlara görədir ki, heç bir Qərb investoru, hətta Qərbdəki zəngin ermə-

ABŞ prezidenti Donald Tramp Türkiyə

əyə Rusiyadan S-400 raketdən müdafiə si-

ABŞ S-400-lərə görə Türkiyəni cəzalandırmaq üçün üç sanksiya paketi ətrafında müzakirələrə başladı

stemləri almasına görə sanksiya tətbiq etməyi düşünür.

Bakı-xəber.com Türkiyə mediasına istinadən xəbər verir ki, "Bloomberg News" mənbələrinə istinadən Trampın Türkiyəni cəzalandırmaq

üçün üç sanksiya paketi üzərində düşündüyünü yazır. Xəbərdə, Türkiyə S-400 almasına davam etdiyi təqdirdə F-35 satışının dayandırılmasından əlavə digər variantların da tətbiq oluna biləcəyi yer alıb.

Ən çox dəstəklənən variant isə Türkiyənin əsas müdafiə sistemi sektorundakı bezi şirkətləri "Amerikanın Rəqiblərinə Qarşı Sanksiyalar Vasitəsilə Mübarizə qanunu" kimi tanınan və Rusiya ilə əməkdaşlıq edən təşkilat-

ları hədəf alan CAATSA çərçivəsində hədəf alınmasıdır.

Sanksiyalar bu şirkətlərin ABŞ-ın maliyyə sistemi ilə əlaqəsini kəsərək, ABŞ-dan ehtiyat hissələri almasını və ABŞ-a satışı tamamilə qadağan edir.

Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi haqqında həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması, Azərbaycanın ədalətli mövqeyinin müdafiə edilməsi

Azərbaycan torpaqlarını uzun illərdir işğal altında saxlayan Ermənistan işğalçılıq siyasətindən əl çəkmək əvəzinə, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ətrafında müxtəlif oyunlar qurur. Azərbaycan torpaqlarının Ermənistanın işğalından azad edilməsi üçün BMT Təhlükəsizlik Şurasının məlum 4 qətnaməsi mövcud olsa da, Ermənistan sözügedən sənədlərə məhəl qoymur. İşğal altında saxladığı Azərbaycan torpaqlarında beynəlxalq qanunlara zidd əməllər törədir.

Məlumdur ki, Çar Rusiyasının dəstəyi ilə Qafqaza iki əsr əvvəl köçürülən ermənilər Azərbaycan torpaqlarında yerləşdirilib. Yerlərini möhkəmləndirdikdən sonra Azərbaycana qarşı ərazi iddiaları irəli sürən ermənilər öz havadarlarının köməyi, maliyyə dəstəyi ilə ərazilərimizin müəyyən bir qismini zəbt ediblər.

İşğalçı dövlət olan ermənilər Qarabağ münaqişəsinin əsl mahiyyətini hər zaman gizlətməyə cəhd ediblər. Bütün dünya bilir ki, Ermənistan silah gücünə, eyni zamanda da bəzi iri dövlətlərin dəstəyi, havadarlığı ilə Azərbaycan ərazilərini qəsb edib. Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin gerçək mahiyyəti ermənilərin Azərbaycan torpaqlarına sahiblənməsi və ərazilərini genişləndirmək istəyi ilə bağlıdır. Lakin bir çox hallarda qeyd etdiyimiz kimi, ermənilər Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin əsl mahiyyətini gizlədərək onu bölgədə mövcud olan (?) islam-xristian qarşılıqlı kəlmə verməyə çalışırlar. Halbuki, bu gün erməniləri çıxmaq şərti ilə Azərbaycanın bölgədə yaşayan heç bir xristian xalqı ilə problemi yoxdur. Dağlıq Qarabağı və ətraf rayonları işğal etməklə Ermənistan bölgədə hələ ki, söndürülməsi mümkün olmayan bir münaqişə ocağı yaradıb.

Tarixçilərin qeyd etdiklərinə görə, Ermənistan Dağlıq Qarabağ münaqişəsinə "islam-xristian qarşılıqlı kəlmə verməyə cəhd etməklə, əslində, böyük xristian dövlətlərinin dəstəyini qazanmaq istəyir. Tarixçilər hesab edirlər ki, onlar bu münaqişəni islam-xristian savaşı kimi qələmə verməyə cəhd etməklə, əslində, xristian və müsəlman dünyasına nifaq toxumu səpməyə cəhd edirlər.

Tarixçilər və politoloqların bildirdiyinə görə, Azərbaycanda tarixən hər hansı bir xalqın, dinin nümayəndəsi ilə qarşılıqlı kəlmə verməyə cəhd etməyib. Onların sözlərinə görə, Azərbaycan danından, etnik mənsubiyyətindən asılı olmayaraq, hər kəsin

hüquqlarına təminat verən demokratik cəmiyyət nümunəsini təqdim edir.

Ekspertlərin vurğuladığına görə, Ermənistan nəinki Qafqazda, eləcə də bütün dünyada dövlətlər arasında ittihaflar, münaqişələr yaratmaqda mahirdir. Azərbaycanın multikulturalizm ənənələrinə sadıq olduğunu deyən tarixçilərin qeyd etdiyinə görə, bütün dünya Azərbaycanın bu nümunəsini təqdir edir. Azərbaycanda dini və milli müstəvidə heç bir qarşıdurmanın yaşanmadığını vurğulayan tarixçilərin sözlərinə görə, bu baxımdan Dağlıq Qarabağ münaqişəsi xristian və müsəlman qarşılıqlı kəlmə verməyə cəhd etməklə, əslində, böyük xristian dövlətlərinin dəstəyini qazanmaq istəyir. Tarixçilər hesab edirlər ki, onlar bu münaqişəni islam-xristian savaşı kimi qələmə verməyə cəhd etməklə, əslində, xristian və müsəlman dünyasına nifaq toxumu səpməyə cəhd edirlər.

Qarabağ Azadlıq Təşkilatının rəhbəri Akif Nağı da hesab edir ki, ermənilər Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin əsl mahiyyətini saxtalaşdırmağa cəhd göstərir və münaqişənin gerçək səbəblərini ört-basdır etmək məqsədi güdür. Onun vurğuladığına görə, böyük güc dövlətləri öz siyasətlərini həyata keçirmək üçün həmişə ermənilərdən alət kimi istifadə ediblər. "Ermənilər XX əsrin əvvəlində Azərbaycanlıları rusların köməyi ilə qətlə yetirdilər, 100 minlərlə insan bu qətlərin qurbanı oldu. Ruslar İran ərazisinə də müdaxilə etdilər, 1917-ci il martın 17-də Urmiya şəhəri-

Ermənistanın Qarabağ münaqişəsinin əsl mahiyyətini gizlətmək cəhdləri - əsassız ərazi iddialarını xristian-islam savaşı kimi təqdim etmək iflasa uğrayır...

ni ələ keçirdilər, sonra isə erməni quldur dəstələrinin ixtiyarına verdilər. Erməni silahlı dəstələri bir gün ərzində 10 mindən artıq əliyalın dinc əhalini qətlə yetirdilər. Bu, ermənilərin müsəlmanlara qarşı sönmək bilməyən nifrətinin nəticəsi idi. O illərdə azərbaycanlılara qarşı xüsusi qəddarlığı ilə seçilən dəstə başçılarından Hama-zasp deyirdi: "Mənə hər yerdə müsəlmanları qırmaq əmri verilib və həmin əmri yerinə yetirirəm. Hər bir müsəlman mənim düşmənimdir, yalnız ona görə ki, o, müsəlmandır".

A.Nağı qeyd edir ki, ermənilərin Dağlıq Qarabağ münaqişəsinə islam-xristian qarşılıqlı kəlmə verməyə cəhd göstərməsi və münaqişə ilə bağlı yanlış təbliğat aparması nəticəsində həтта Papa II İohann Pavel 1992-ci ildə Qarabağda döyüşən erməniləri tərifiylərək din yolunda "mübarizlər" adlandırıb.

Tarixçi Vaqif Abışovun sözlərinə görə, Ermənistan Dağlıq Qarabağ münaqişəsinə islam-xristian savaşı kimi qələmə verməklə öz çirkin niyyətlərini gizlətməyə çalışır. Dağlıq Qarabağı münaqişə ocağına çevirən ermənilərin əsl məqsədi Azərbaycan torpaqlarına yiyələnmək və bizim ərazimizdə ikinci erməni dövləti yaratmaqdır. Onların bu cəhdlərinin iflasa uğrayacağını qeyd edən müsahibimiz bildirdi ki, ermənilərin Azərbaycan torpaqlarına, o

cümlədən, Dağlıq Qarabağa qarşı iddiaları onların "Böyük Ermənistan" yaratmağa yönəlmiş strateji planlarının tərkib hissəsinə daxildir. Ekspert vurğuladı ki, ermənilərin "Böyük Ermənistan" yaratmaq xülyası artıq dünyaya, eləcə də xristian aləminə məlumdur. Ermənilərin bu çürük planlarını həyata keçirmək üçün Azərbaycanla qarşı saysız tərbi-batlar törətdiklərini deyən alimin sözlərinə görə, onlar bu çirkin niyyətlərini həyata keçirmək üçün hələ keçən əsrdən fəaliyyətə başlayıblar. O vurğuladı ki, SSRİ-də 1985-ci ildə ermənipərəst M.S.Qorbaçovun hakimiyyətə gəlməsi erməni separatçılarının yenidən fəallaşmasına səbəb olub. Onun sözlərinə görə, Ermənistanın bu çirkin niyyətinin gerçəkləşməsi üçün xarici ölkələrdəki güclü erməni diasporu da, onların təsiri altında olan qüvvələr də dəstək göstəriblər. Ermənistanın Dağlıq Qarabağ münaqişəsinə islam-xristian qarşılıqlı kəlmə verməyə cəhd etməsi nəticəsində əvvəllər dünya ictimaiyyətində Dağlıq Qarabağ barədə yanlış rəy yarada bilib. Bu gün isə Azərbaycan dövlətinin həyata keçirdiyi məqsədyönlü xarici siyasət nəticəsində ermənilərin bu tərbi-batının uğursuzluğa düşər olduğunu deyən ekspert hesab edir ki, artıq dünya ictimaiyyəti erməni separatçılarının məqsədini anlayıb.

Tarixdə azərbaycanlılara qarşı dəfələrlə terror, qətl-am, soyqırım aktları həyata keçirən ermənilər özlərini yazıq kimi qələmə vermək istəsələr də, artıq bu cəhdləri də özünü doğrultmur. Ermənilərin Azərbaycan torpaqlarını işğal etdiklərini və azərbaycanlıları kütləvi olaraq qətlə yetirdiklərini deyən ekspert bildirdi ki, onlar indiki Ermənistan ərazisindən soydaşlarımızı deportasiya etməklə o torpaqlara yiyələnilər.

1991-ci ilin sonlarında SSRİ-nin dağılması nəticəsində Ermənistanın Azərbaycanla qarşı açıq və ədalətsiz müharibəyə başladığını deyən ekspertin sözlərinə görə, Ermənistanın hərbi birləşmələri Azərbaycanın sərhədlərini pozub Qarabağa daxil oldular və Dağlıq Qarabağın erməni separatçıları-terrorçuları ilə birləşərək Azərbaycan torpaqlarını işğal ediblər. Bu gün onların öz işğalçılıq mahiyyətlərini gizlətmək üçün bir sıra oyunlar qurduğunu deyən ekspert bildirdi ki, ermənilər 1992-ci ilin fevral ayında Xocalı şəhərində azərbaycanlı əhaliyə qarşı misli görünməmiş qırğın törədiblər.

O, həmçinin, vurğuladı ki, BMT Təhlükəsizlik Şurası Azərbaycanın Kəlbəcər rayonundan və digər işğal olunmuş ərazilərindən bütün işğalçı qüvvələrin dərhal çıxarılmasını tələb edən 822 sayılı, 29 iyul 1993-cü il tarixində Ağdam rayonu və digər işğal olunmuş ərazilərindən

işğalçı qüvvələrin tam, dərhal və qeyd-şərtsiz çıxarılmasını tələb edən 853 sayılı, bundan başqa, 14 oktyabr 1993-cü il tarixində ATƏM-in Minsk Qrupunun nizamə salmaya dair vaxt cədvəlinə uyğun olaraq, dərhal qarşılıqlı və zəruri addımlar atılmasını, o cümlədən, ən son işğal edilmiş ərazilərdən çəkilməyi tələb edən 874 sayılı, 11 noyabr 1993-cü il tarixində isə 884 sayılı qətnamələri qəbul edib.

Sonuncu qətnamədə Zəngilan rayonu və Horadiz qəsəbəsinin işğalını, mülki əhaliyə qarşı hücumu və Azərbaycan Respublikası ərazilərinin bombalanmasını pisləmiş, Zəngilan rayonu və Horadiz qəsəbəsinə işğalçı qüvvələrin birtərəfli qaydada çıxarılması və Azərbaycan Respublikasının ən son işğal olunmuş digər ərazilərindən işğalçı qüvvələrin çıxarılması tələbi irəli sürülüb. Lakin Ermənistanın məlum qətnamələrə əhəmiyyət vermədiyini xatırladan ekspert hesab edir ki, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi islam və xristian qarşılıqlı kəlmə verməyə cəhd etməklə, əslində, xristian və müsəlman dünyasına nifaq toxumu səpməyə cəhd edirlər.

İradə SARIYEVA

Yazı Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vəsaitlərinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondunun maliyyə dəstəyi ilə çap olunur.

Qeyri-neft sektorunun mühüm bir qolu kimi Azərbaycan nəqliyyat və tranzit yükdaşıma sahəsinin inkişafına indi xüsusi diqqət yetirir. Bu istiqamətdə yaradılan infrastruktur isə artıq ölkə üzərindən yük və sərnişin daşınmasını əhəmiyyətli dərəcədə artırır və ölkənin valyuta gəlirlərinin çoxalmasına ciddi surətdə təsir göstərir.

Xüsusən də "Şimal-Cənub" dəhlizinin reallaşması istiqamətində atılan addımlar artıq Azərbaycanı Avrasiya məkanında əsas nəqliyyat qovşaqlarından birinə çevirir.

Bu arada Rusiya və İranın "Şimal-Cənub" dəhlizinin daha tez reallaşması istiqamətində fəaliyyətini genişləndirməsi də müşahidə olunur. Tehran hesab edir ki, qonşu ölkələrlə tranzit yollarının genişləndirilməsi qarşılıqlı iqtisadi və ticarət əlaqələrinin artmasına səbəb olacaq. Elə bu fonda İranda Rəşt-Astara və Ərdəbil-Astara avtomobil yolları yenidən qurulur. "Şimal-Cənub" dəhlizinin dəmir və dəniz yolları ilə yanaşı, avtomobil yolları da mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Bu yol, eyni zamanda, İran Astarası ilə Azərbaycan Astarasını da birləşdirir. İran hökuməti 2015-ci ildən Rəşt və Ərdəbil şəhərlərini Astara ilə birləşdirən yolların yenidən qurulmasına başlayıb. Qeyd etmək lazımdır ki, bu yollar İranın cənub bölgəsində yerləşən Gilan və Mazandaran vilayətlərini birləşdirir. Bu vilayətlərin böyük ixrac potensialı var. Hər il İran milyonlarla ton sitrus meyvələrini Azərbaycan üzərindən avtomobillərlə Rusiya, Ukrayna, Belarusa ixrac edir.

Astaranı Ərdəbil və Rəşt şəhərləri ilə birləşdirən yolların yenidən qurularaq genişləndirilməsi yalnız Gilan və Mazandaran vilayətlərindən deyil, İranın cənub vilayətlərindən də ixracı artırıcaq. İranın cənub vilayətlərin-

də inşaat və qida məhsulları ixracı potensialı böyükdür. Bütün bu ixrac isə Azərbaycan üzərindən həyata keçiriləcək və ölkəmizin tranzit imkanları və gəlirləri artacaq. Azərbaycan isə bu istiqamətdə Ələt-Astara magistral yolunu müasir standartlara uyğun olaraq yenidən qurub. Rusiyanın energetika naziri Aleksandr Novak belə bir vaxtda bildirib ki, artıq yaxın təzlikdə Rusiya, Azərbaycan və İran arasında dəmir yolu xəttinin birləşdirilməsi layihəsi həyata keçiriləcək. O bu məsələyə dair üç ölkə arasında görüşün gözlənildiyini qeyd edib. Rusiya ilə İran arasında daşınmalar əsas etibarilə Azərbaycan üzərindən həyata keçirildiyindən, bu, ölkəmizin əlavə gəlirlər əldə etməsinə səbəb olur. Bütün bunlar fonunda maraqla gözlənilən hadisələrdən biri Azərbaycan, Rusiya, İran liderlərinin gözlənilən görüşüdür. Rusiyanın Şimali Qafqaz işləri üzrə naziri Sergey Çebotaryov bildirib ki, bu ilin avqustunda Rusiya prezidenti Vladimir Putin azərbaycanlı və iranlı həmkarları İlham Əliyev

və Həsən Ruhanini Soçidə qəbul edəcək. Vladimir Putinin İlham Əliyev və Həsən Ruhanini ilə son görüşü 2018-ci ilin avqustunda "Xəzəryanı beşlik" sammiti çərçivəsində

"Şimal-Cənub" layihəsi fonunda "Transxəzər" yükdaşıma marşrutunun inkişafı da əsas diqqət mərkəzində yer alır. Xatırladaq ki, Rusiyada bu nəqliyyat dəhlizini

və ratifikasiya etdi. Bu layihənin perspektivlərini çox yaxşı görən Azərbaycan lideri İlham Əliyevin söyləri nəticəsində hazırda dəhlizin şərq qolu yox, qərb qolu, yeni

lur. Burada xüsusilə vacib məsələ odur ki, Transavraziya marşrutlarından fərqli olaraq, "Şimal-Cənub" beynəlxalq nəqliyyat dəhlizi həddindən artıq yatırım tələb et-

Soçidə Əliyev - Putin - Ruhanini zirvəsi "Şimal-Cənub" dəhlizinin inanılmaz potensiallarını üzə çıxara bilər...

baş tutub. İndi isə görünür ki, "Şimal-Cənub" layihəsinin əsas ölkələrinin başçıları üçün yenidən bir araya gəlmək zərurəti yaranıb. Artıq adıçəkilən beynəlxalq nəqliyyat dəhlizinin gələcək sammit zamanı müzakirələrin əsasını təşkil edəcəyi aydındır. Yayılan məlumatlardan belə belli olur ki, tərəflər "Şimal-Cənub" layihəsinə yeni ölkələri, xüsusən də Hindistanı qoşmağa hazırlaşır. Eyni zamanda,

bərpa etmək ideyası 1993-cü ildə, demək olar ki, Sovet İttifaqının dağılması ilə bir vaxtda ortaya çıxdı. Lakin dəhliz üzrə ilk hüquqi sənədlər yalnız 2000-ci il sentyabrın 12-də Rusiya, İran və Hindistanın müvafiq razılaşmanı imzalaması ilə yarılandı. Tərəflər sənədi 2002-ci ildə ratifikasiya edib. 2005-ci ildə isə layihəyə bu sahənin, demək olar ki, açar oyunçusu olan Bakı qoşuldu, Azərbaycan sənədi imzaladı

"Transxəzər" yolu əsas komponent kimi nəzərdən keçirilir.

"Transxəzər" marşrutunda Rusiyanın Həştərxan, Olya və Mahaçqala dəniz limanları və Azərbaycanın Bakı limanından istifadə etməklə və ya dəmir yolu vasitəsilə "Samur" (Rusiya) - "Yalama" (Azərbaycan) sərhəd məntəqələrindən keçməklə "Astara" sərhəd məntəqəsinə, oradan isə İranın dəmir yolu şəbəkəsinə çıxış nəzərdə tutu-

mir, çünki bu dəhliz faktiki olaraq hazırda bir neçə fərqli nəqliyyat fraqmentlərindən ibarət kompleks şəkildə mövcuddur. Dəhlizin texniki keçiricilik qabiliyyəti onun "dar yerlərində" ildə 5 milyon tona, yol infrastrukturuna baxımından inkişaf etmiş sahələrində isə 10 milyonlarla tona çatır.

"Şimal-Cənub" dəhlizi üçün hazırda konteyner daşımalarının prioritet olduğunu nəzərə alsaq, dəhlizin nəzərdə tutulan rejimdə fəaliyyətinin Hindistan və İran üçün hazırda əsas hesab edilən Süveyş kanalı marşrutundan iki və daha çox dəfə az istifadə etməsinə səbəb olacağını demək olar.

Daşımaların qiymətində də əhəmiyyətli dərəcədə azalmalar olacaq. Bu isə o deməkdir ki, malların Hindistanın Mumbay şəhərindən İranın Bəndər-Abbas limanı vasitəsilə Bakıya, oradan isə Həştərxan, Moskva və Sankt-Peterburqdan keçməklə Avropa ölkələrinə çatdırılması mümkün olacaq. Elə bu da yükdaşıma üçün Azərbaycana daah çox gəlir gətirməsinə gətirib çıxaracaq.

Nahid SALAYEV

BMT-nin xüsusi məruzəçisi Aqnes Kallamard Səudiyyə Ərəbis-

tanının İstanbul Baş konsulluğunda öldürülən jurnalist Ca-

BMT Səudiyyə Ərəbistanına ağır cəza kəsdi - Konsulluğun olduğu küçə Kaşıkçının adını daşıyacaq

mal Kaşıkçı cinayəti ilə bağlı hesabatını açıqlayıb.

Bakı-xeber.com xəbər verir ki, hesabatda Kaşıkçının öldürülməsinə görə Səudiyyə Ərəbistanı dövlətinin məsuliyyət daşdığı və şahzadə Məhəmməd bin Səlimin qətlə bir başa əli olduğu deyilir.

Hesabatda qeyd edilir ki, Səudiyyə Ərəbistanı diplomatik imtiyazlardan sui-isti-

fadə etdiyi üçün Türkiyə hökumətindən üzr istəməlidir. ABŞ isə Kaşıkçı cinayətinin araşdırılması üçün FBI çərçivəsində istintaqa başlamalıdır. BMT Baş katibi (Antonio Quterres) də Kaşıkçının öldürülməsi ilə əlaqədar cinayət işi başlatmalıdır.

Kallamardın hesabatında Səudiyyə Ərəbistanı şahzadəsinin də aralarında olduğu yüksək rütbəli şəxslərin istintaqa cəlb edilməsi

üçün etibarlı sübutların mövcud olduğu vurğulanır.

Xüsusi məruzəçiyə görə, Kaşıkçının öldürülməsinə görə sanksiyalar şəhərdə və onun xaricdəki şəxsi aktivlərini də əhatə etməlidir. Bundan başqa, Səudiyyə hökuməti qətlə görə məsuliyyəti üzərinə götürməlidir, eyni zamanda Kaşıkçı ailəsinə təminat ödəməlidir.

Hesabatda Türkiyə ilə

bağlı iki çağırış da yer alır. Birincisi, Türkiyə BMT Baş katibindən yekun istintaqın başlatılması üçün rəsmi müraciət etməyə çağırılır. İkincisi, Türkiyəyə Səudiyyə Ərəbistanının İstanbul Baş konsulluğu qarşısında söz azadlığını təcəssüm etdirən heykəl qoyması təklif edilir, buna alternativ kimi isə konsulluğun yerləşdiyi küçəyə Camal Kaşıkçının adının verilməli olduğu qeyd edilir.

Ermenistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi haqqında həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması, Azərbaycanın ədalətli mövqeyinin müdafiə edilməsi

Azərbaycan xarici işlər naziri Elmar Məmmədyanovla onun erməni həmkarı Zöhrab Mnatsakanyan arasında Vaşinqtonda baş tutacaq görüş ərəfəsində okeanın o tayından maraqlı bir açıqlama gəlib. Belə ki, iyunun 20-də Vaşinqtonda baş tutacaq Qarabağ danışıqlarına ABŞ prezidentinin milli təhlükəsizlik müşaviri Con Bolton vasitəçilik edəcək. Xatırladaq ki, nazirlər arasında növbəti görüşdə ATƏT-in Minsk Qrupu həmsədrləri də iştirak edəcək. Daha əvvəl isə eyni formatda görüş bu ilin yanvar ayında Parisdə və aprel ayında Moskvada baş tutub.

Elə bundan sonra iki ölkə xarici işlər nazirlərinin üçüncü görüşünün ABŞ-da keçirilməsi üçün razılaşma əldə olunmuşdu. Məlumatlara görə, əvvəlki görüşlərdən fərqli olaraq, bu dəfə keçiriləcək görüşün mühüm bir xüsusiyyəti var və bu xüsusiyyət siyasi mesaj kimi qəbul edilir. Belə ki, Rusiyada baş tutmuş Azərbaycan və Ermənistan xarici işlər nazirlərinin görüşü Rusiya xarici işlər naziri Sergey Lavrovun himayəsi altında keçirildi. ABŞ-dakı diplomatik mənbələrin verdiyi məlumatlara görə, Azərbaycan və Ermənistan xarici işlər nazirlərinin növbəti görüşündə Birləşmiş Ştatların dövlət katibi Mayk Pompeo iştirak etməyəcək. ABŞ tərəfindən bu görüşün məhz Bolton tərəfindən koordinasiya edilməsi isə təsadüfi sayılır. Belə ki, ötən il regionda səfərdə olan Bolton Qarabağ münaqişəsinə kifayət qədər bələd şəxs sayılır. Onun münaqişəyə dair mövqeyi də kifayət qədər aydındır. Belə ki, ötən il İrəvanda olarkən Bolton Ermənistan hakimiyyətini Azərbaycan və Türkiyə ilə anlaşımaq, regiondakı inteqrasiya proseslərinə və meqalayıhələrə cəlb olunmaq üçün Qarabağ məsələsinin həlli yönündə real addımlar atmağa çağırırmışdı. Xatırladaq ki, bu ilin yanvarında prezident Donald Tramp da baş nazir seçilməsi münasibətilə Nikol Paşinyana gündərdiyi təbrik məktubunda eyni mesajı təkrarladı, bildirdi ki, Ermənistan öz qonşuları ilə əlaqələri qaydaya salmadan ABŞ-la əlaqələr inkişaf etməyəcək.

Yayılan məlumatlardan isə belə belli olur ki, ABŞ münaqişəsinin həllində "Bolton planı"nın işə düşməsinə maraqlıdır. "Bolton planı" sülhə əvəz olaraq ərazilər düsturunun nəzərdə tutulmur, çünki plan onun Azərbaycanın tərkibində olmasına hesablanıb, sülhməramlılar yoxdur və yalnız

sülh vadi var. Bütün bunlar fonunda Boltonun vasitəçiliyi ilə nazirlərin ABŞ görüşündə hansı nəticələrin əldə olunacağı xüsusi maraq doğurur. Qeyd edək ki, bu, ABŞ-ın birbaşa vasitəçiliyi ilə uzun müddətdən bəri təşkil edilən ilk Qarabağ müzakirələridir. Gözlənilir ki, nazirlərin görüşünün ardınca Azərbaycan və Ermənistan rəhbərləri də Vaşinqtonda danışıqlar aparacaq. Nazirlərin görüşü ilə bağlı ABŞ prezidentinin milli təhlükəsizlik müşaviri özü əlavə edib ki, Vaşinqton regionda sülhün əldə olunmasına dəstək verməyə hazırdır. Onu da qeyd edək ki, Bolton Tramp administrasiyasında "qırğıllardan" hesab edilir və administrasiyanın xarici siyasətində əsas söz sahiblərindən biridir. Hazırda ABŞ-ın Qarabağa dair siyasətini də o koordinasiya edir. Erməni mediası yazır ki, Boltonun Qarabağ fəallığı İrəvan üçün müsbət heç nə vəd etmir. Amma Ermənistandan fərqli olaraq, Azərbaycanda ABŞ, o cümlədən də Boltonun Qarabağ münaqişəsi ətrafında fəallığına müsbət yanaşılır.

Politoloq Zaur Məmmədov məsələyə o fonda yanaşır ki, Azərbaycan və ABŞ arasında münasibətlər günü-gündən inkişaf edir. Bu, həm də Boltonun bölgəyə səfərindən sonra isinən ikitərəfli münasibətlərlə bağlıdır. Bu mənada o vurğulayıb ki, Vaşinqtonda baş tutacaq görüş münaqişənin həllində böyük rol oynayacaq: "Bolton artıq sosial şəbəkədə də Azərbaycan və Ermənistan XİN başçıları ilə sərbəzliklə görüşdüyünü yazıb. ABŞ "Əsrin müqaviləsi" imzalanandan sonra regionda daha çox iqtisadi sahələrdə aktiv idi. İndi isə Rusiya ilə davam edən geosiyasi qarşıdurma nəticəsində öz strategiyasının mühüm xətti olan Rusiyanın cənubunda da fəallaşmaqdadır. Baltikyanı ölkələr və Şərqi Avropadan sonra Qara Dəniz vasitəsilə Cənubi Qafqaza istiqamətlənən ABŞ hər iki münaqişə tərəfi ilə ciddi

Vaşinqton görüşündən sonra Azərbaycanın Qarabağ diplomatiyasına ABŞ-ın dəstəyi daha da artacaq...

söhbətlər edəcək. Azərbaycan-ABŞ münasibətləri bu il ərzində yüksələn xətt üzrə inkişaf etməkdədir. Regionda son hadisələr Azərbaycanı Vaşinqtona daha da yaxınlaşmağa vadar edir. Buna görə də hesab edirik ki, rəsmi Vaşinqton münaqişənin həlli üçün lazımı addımları atacaq". Politoloq Ermənistanın ABŞ-la olan münasibətindən də danışır: "Ermənistan-ABŞ münasibətlərində isə ciddi problemlər var. Guya qərbçi olan Paşinyan da bu münasibətləri düzəltmək iqtidarında deyil. Vaşinqton Rusiya ilə sıx əlaqədə olan heç bir ölkəyə maliyyə yardımı etmək istəmir. Təsədüfi deyil ki, düşmən ölkədəki seçkilərdən sonra da İrəvandan bir neçə dəfə yüksək heyətin Ağ Evə və Dövlət Departamentinə səfərləri onların qarşı arxasında qalmaları ilə nəticələndi. Ermənilərə dəstək, ən yaxşı halda, Konqresdə davam edəcək.

İş orasıdır ki, indi Vaşinqtonda oturan yəhudi lobbisinin əsas məqsədi İrəni zəiflətməkdir. Ermənistan isə blokada məsələsinə bəhanə gətirərək, İranla münasibətlərində əvvəlki kimi çirkli pulların yuyulması, qanunsuz narkotik ticarəti, müəyyən silahların daşınması və sair davam etdirir. Səhv etmərsə, 2003-cü ildə "Vikiliks" də bu haqda məlumat yaymışdı. Ancaq ABŞ-dakı erməni lobbisinin səyi nəticəsində bütün bu illər ərzində ABŞ İrəvanı İranla münasibətlərinə görə heç vaxt sıxışdırmır. Lakin artıq vəziyyət dəyişir". Bütün bu şərtlərlə əlaqədar hesab edilir ki, ABŞ-ın Ermənistanla Qarabağ məsələsi ilə

bağlı təzyiqlərini artırması tamamilə gözləniləndir. Bunun şərtləndirən mühüm amillərdən biri də Azərbaycanın ABŞ üçün artan əhəmiyyətidir. Faktır ki, Amerika üçün Cənubi Qafqazda regional əhəmiyyətli geosiyasi-hərbi, iqtisadi, sosial, nəqliyyat-logistik, enerji, təhlükəsizlik kimi məsələləri Azərbaycanla əməkdaşlıq əsasında qurmaq ciddi əhəmiyyət kəsb edir. Eyni zamanda, belə vəziyyətdə ABŞ Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin ədalətli həlli ilə Azərbaycanın Cənubi Qafqazın lider dövləti olması faktı arasında sıx bağlılığın olduğunu qəbul edir. Bu, geosiyasi kontekstdə ciddi önəm kəsb edir. Çünki başa düşülür ki, münaqişəni ədalətli şəkildə həll etməkdən başqa yol yoxdur. Digər tərəfdən, ABŞ Avropanın enerji təhlükəsizliyinin təmini ilə regional geosiyasi təhlükəsizlik sahəsində uğurlu modelin qurulması arasında uyğunluğun saxlanmasında Azərbaycanın həlledici rolunu anlamağa başlayıb. Bunun konkret əlamətlərindən biri Vaşinqtonun tədricən Azərbaycanın real geosiyasi statusunu qəbul etməyə doğru getdiyini nümayiş etdirməsidir. Artıq faktır ki, ABŞ da daxil olmaqla, Qərbin siyasi liderləri Avropanın enerji təhlükəsizliyində Azərbaycanın həlledici rolunu açıq etiraf edib. Bu isə Azərbaycana yanaşma tərzini dəyişməyə vadar edir. Eyni zamanda realıq göstərir ki, Vaşinqton Azərbaycanla ikitərəfli əlaqələrə artıq daha böyük ölçüdə global geosiyasi dinamika kontekstində baxır. Bu baxımdan Azərbaycanın dünya

siyasətinə, təhlükəsizlik məsələlərinə, əməkdaşlıq modellərinin inkişafına verdiyi töhfələrlə regionun digər iki ölkəsinin, yəni Ermənistan və Gürcüstanın cəm halında verdiyi töhfələr müqayisə belə oluna bilməz. Azərbaycan onların cəmindən qat-qat üstün səmərə verir. Bu səbəbdən də Azərbaycanla regionun aparıcı ölkəsi kimi münasibət qurmaq bütövlükdə ABŞ üçün sərfəlidir. Elə bu üzündən də Vaşinqtonun Cənubi Qafqaz siyasətində ciddi dəyişikliklər qaçılmaz sayılır. Bu dəyişikliklər isə həm də özündə Qarabağ münaqişəsinin ədalətli həllini ehtiva edir. Hazırda ABŞ nəzərə alır ki, Cənubi Qafqaz Çin, Rusiya, İran kimi böyük dövlətlərin diqqət mərkəzində olan bir regiondur. Bu baxımdan ABŞ-ın burada mövqelərini möhkəmləndirməsi və Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həll etməsi Amerikanın nüfuzunu və bölgədə sabitliyi artırır. Bundan başqa, bu, ABŞ-a şərait yaradar ki, həm geosiyasi planlarını, həm də enerji layihələrini uğurla həyata keçirsin. ABŞ Fenenko isə bildirir ki, əslində, Ermənistanda yaranan vəziyyət fonunda böyük dövlətlər Qarabağ münaqişəsinin həllini tezləşdirə bilər: "Məlumdur ki, Paşinyan "Qarabağ klani"nın onunla hesablaşmadığını düşünür və ona təzyiq edir, eyni za-

manda ikincilər də baş nəzirdən narazıdır. Düzdür, hazırda Paşinyan "Qarabağ klani"ndan güclüdür. Mən xalq dəstəyindən danışıram, hərçənd, son zamanlar bu dəstək zəifləyir. Ermənilər ötən il baş verən inqilabı qəbul etdilər. Paşinyan bu gücdən istifadə edərək, "Qarabağ klani"na təzyiq edir.

O istənilən vaxt deyə bilər: "Özünü pis aparacaq-sanız, Qarabağa maliyyə dəstəyini kəsəcəyik, onda Azərbaycanla təkbətək qalın". Bunun qarşısında "Qarabağ klani" ona təsir edə bilmir. Bununla yanaşı, Paşinyanda Qərbin onu qəbul etdiyi haqda təəssüv var. "Qarabağ klani"nda isə belə imkan yoxdur. Paşinyan bundan sonra yalnız ona verilən missiyaya uyğun siyasət həyata keçirə bilər. Bu, Rusiyadan və Avrasiya strukturlarından uzaqlaşmaqdır. Əks halda Qərb, o cümlədən də ABŞ Paşinyana təzyiqləri artıracaq. Bu isə mütləq mənada Qarabağ məsələsində də öz əksini tapacaq. Yaxın tezlikdə münaqişə ilə bağlı müəyyən yeniliklərin olması tamamilə gözləniləndir".

Beləliklə, qeyd edilənlərdən belli olur ki, Azərbaycan və Ermənistan rəsmilərinin ABŞ-da baş tutacaq təmaslarından sonra Qarabağ münaqişəsinin həlli istiqamətində müəyyən dəyişikliklər qeydə alına bilər.

Tahir TAĞIYEV

Yazı Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondunun maliyyə dəstəyi ilə çap olunur.

2019-cu ilin əvvəlindən əməkhaqları, pensiyalar, təqaüdlər artırılır, nəticədə əhalinin gəlirləri yüksəlir. İyunun 18-də Prezidentin imzaladığı sərəncamlarla da müəllimlərin, hərbiçilərin, dövlət büdcəsindən maliyyələşən bəzi təşkilatlarda çalışanların əməkhaqları artırılıb. Bu məqsədlə büdcədən illik əlavə 1 milyard manat xərclənəcək.

Bəziləri elə hesab edirlər ki, əhalinin gəlirlərinin artması inflyasiyanı yüksəldəcək və qiymət artımı yaşanacaq. Ancaq nəzərə almaq lazımdır ki, ilin əvvəlindən etibarən sosial islahatlar həyata keçirilir. Xatırladaq ki, dövlət başçısının cari il fevralın 8-də imzaladığı sərəncamla minimum əməkhaqqı 130 manatdan 180 manata çatdırıldı, bu artım 600 minədək insanı əhatə etdi.

Məlumat üçün bildirik ki, 2019-cu ilin əvvəlində Prezident İlham Əliyevin müvafiq sosial paket çərçivəsində imzaladığı qanunvericilik aktları 3 milyona yaxın insanın sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi sahəsində inqilabi addım oldu və bu məqsədlər üçün 1,5 milyard manat ayrıldı.

Bəlidir ki, iyunun 18-də imzalanan sərəncamla mi-

nimum əməkhaqqından əlavə, dövlət qulluqçularının aylıq vəzifə maaşları 50% , hərbi və hüquq mühafizə orqanlarının xüsusi rütbəli əməkdaşlarının və mülki işçilərinin əməkhaqqı 40%, dövlət ümumtəhsil və peşə təhsili müəssisələrində çalışan bilik və bacarıqların diaqnostik qiymətləndirilməsi aparılan müəllimlərin vahid əməkhaqqının orta hesabla 20%, dövlət büdcəsindən maliyyələşən bir sıra təşkilatlarda çalışan şəxslərin də aylıq maaşının 40% artırılması nəzərdə tutulub.

Əhalinin sosial təminatının gücləndirilməsi məqsədilə imzalanan sərəncamlar ilk növbədə 950 minə yaxın şəxsin yaşayışının yaxşılaşmasına səbəb olacaq.

Ekspertlər bildirirlər ki, minimum əməkhaqqının və

Minimum əməkhaqqı artımının inflyasiya yaratmasından ehtiyat edənlərə - yanvardakı islahatlarla dövrüyyəyə əlavə 1,5 milyard manat daxil olmuşdu...

bəzi sahələrdə əməkhaqqının yüksəlməsi qiymət artımına təsir etməyəcək. Qiymət artımının qarşısını almaq üçün önleyici tədbir görüldü. Əhalinin sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi məqsədilə dövlət tərəfindən müəyyən məbləğdə vəsait ayrılması gözlənilir. Belə olan halda, qiymət artımı baş verməyəcək.

Millət vəkili Rüşad Quliyev "Bakı-Xəbər"ə açıqlamasında qeyd etdi ki, minimum əməkhaqqının 180 manatdan 250 manata qaldırılması çox mühüm addımdır: "Maaşların artımı təbii bir prosesdir, vaxtı çatmış bir prosesdir. Sual verirlər ki, əhalinin gəlirlərinin artması inflyasiyaya təsir edəcəkmi?"

Bir çoxları hesab edirlər ki, əhalinin gəlirlərinin artması inflyasiyanı yüksəldəcək. İndiki halda, əhalinin gəlirlərinin artması inflyasiya təhlükəsi yarada bilməz. Bəzi iqtisadçılar məlumat yayırlar ki, əhalinin gəlirləri artırsa, inflyasiya yüksələ bilər, qiymət artımı baş verər. İqtisadçılar maaş artımını qorxunc formada ictimaiyyətə təqdim etməsənlər.

Rüşad Quliyev: "İndiki halda, əhalinin gəlirlərinin artması inflyasiya təhlükəsi yarada bilməz, çünki..."

Tahir Mirkişili: "Ölkədə inflyasiyanın səviyyəsinin çox aşağı olması artımın real dəyərinin yüksək olmasına imkan yaradacaq"

O zaman maraqlıdır, əhalinin gəlirləri artırsa, bəs nə üçün inflyasiya 2,4%-dir və getdikcə aşağı düşür?! Biz iqtisadiyyatdan qazandığımız pulu xərcləyirik. Əgər qazanılmamış pul xərcləsəydik, iqtisadi artımdan çox gəlirləri artırsaydıq, inflyasiya yüksələ bilərdi".

Millət vəkili onu da vurğuladı ki, minimum əməkhaqqının və bəzi sahələrdə əməkhaqqının 20-40 faiz artması insanların sosial rifahının yüksəlməsinə səbəb olacaq.

Millət vəkili Tahir Mir-

kişili bildirdi ki, 2018-ci ildə qəbul olunmuş 2019-cu ilin dövlət büdcəsində nəzərdə tutulan vəsaitlər və 2019-cu ilin əvvəlindən başlayaraq artan büdcə gəlirləri hesabına cənab İlham Əliyevin sərəncamları ilə geniş sosial paket elan edildi: "Bu sosial paket 3 milyondan çox insanı əhatə edərək minimum əməkhaqlarının, pensiya təminatlarının, təqaüdlərin, sosial müavinətlərin və s. artmasına səbəb oldu. Məlumdur ki, 2019-cu ilin sürətli iqtisadi artım ilə olacağı da əvvəlcədən planlaşdırılıb və ilin 1-ci rübünün iqtisadi yekunları bunu bir daha sübut etdi. Belə bir şəraitdə sosial addımların atılmasının iqtisadi

əsasları da təmin edilməkdir. Dövlət başçısının sərəncamları ilə ilin əvvəlindən elan edilən sosial paketin yeni mərhələsi başladı.

Yeni sərəncamlar orta hesabla maaşların 40-50% artırılmasını nəzərdə tutur. Minimum əməkhaqqının 180 manatdan 250 manata qaldırılması çox mühüm addımdır, xatırladım ki, minimum əməkhaqqının yaşıyış minimumundan çox olması yoxsulluq səviyyəsinin azaldılmasına da ciddi təsir edəcək.

Onu da bildirim ki, Prezident İlham Əliyevin sərəncamı ilə bir sıra sahələrdə əməkhaqqı 20-40 faiz artdı. Əməkhaqlarının 20-40 faiz artırılması insanların maddi rifah halına mühüm dəstək olacaq. Ölkədə inflyasiyanın səviyyəsinin çox aşağı olması artımın real dəyərinin yüksək olmasına imkan yaradacaq. Əməkhaqlarının artımı həm də iqtisadi aktivliyi artıracaq".

Günəl CƏLİLOVA

Prezident İlham Əliyevin "Minimum aylıq əməkhaqqının artırılması haqqında" 18 iyun 2019-cu il tarixli Sərəncamına əsasən, Azərbaycanda minimum əməkhaqqının məbləği 2019-cu il sentyabrın 1-dən 40 faizədək artırılaraq 180 manatdan 250 manata çatdırılacaq. Minimum əməkhaqqının artımı birbaşa olaraq 950 minədək vətəndaşı əhatə edəcək.

Sərəncamla minimum əməkhaqqının məbləğinin 250 manata çatdırılması dövlət büdcəsindən maliyyələşdirilən sahələrdə Vahid Tarif Cədvəli ilə müəyyən edilmiş aylıq tarif (vəzifə) maaşları üzrə orta əməkhaqqının da orta hesabla 40 faiz artmaqla 265 manatdan 367 manata çatmasına imkan verir.

Onu da qeyd edək ki, son 7 ayda ölkədə minimum əməkhaqqı 2 dəfə ar-

tırılıb. Belə ki, bu il Azərbaycanda minimum əməkhaqqının məbləğinin artımını ehtiva edən sərəncam əsasən, 2019-cu il martın 1-dən 50 manat (38,4%) artırılaraq 130 manatdan 180 manata çatdırılıb. Sonuncu 40 faizlik artım isə bu il minimum əməkhaqqında 2 dəfəyə yaxın artımın edildiyini ortaya qoyur ki, bu da indiyə qədər bir ilkdir. Bir ildə minimum əməkhaqqının iki

Son 7 ayda 2 dəfə minimum əməkhaqqı artımı, 950 min işçiye birbaşa təsir - daha nə demək...

Rəsul Cahangirli: "Bu, sosial-iqtisadi baxımdan çox böyük əhəmiyyət kəsb edir"

dəfə artımı əhalinin sosial vəziyyətinə müsbət təsir göstərəcək.

Maraqlıdır, bəs ekspertlər bunu necə dəyərləndirirlər? Ötən 7 ayda minimum əməkhaqqının 2 dəfə artması sosial baxımdan nə deməkdir? Bu, insanların aylıq gəlirlərinə necə təsir göstərəcək?

Məsələyə münasibət bildiren ekspert Rəsul Cahangirlinin sözlərinə görə, 7 ay ərzində minimum əməkhaqqının 2 dəfə artması sosial-iqtisadi baxımdan çox böyük əhəmiyyət kəsb edir: "Bunun başlıca əhəmiyyəti ondan ibarətdir ki, burada

950 minə yaxın ölkə vətəndaşının əməkhaqqının artmasından söhbət gedir. Nəticədə artımlar yüz minlərlə vətəndaşın yaşayışına müsbət təsir göstərəcək.

"Artımlar sayəsində vətəndaşların alıcılıq qabiliyyəti yüksələcək"

recek. Artımlar, paralel olaraq, ölkə iqtisadiyyatının dinamikliyinə müsbət təsir edəcək. Çünki bunun nəticəsində iqtisadi sferaya böyük həcmdə vəsait daxil olacaq. Bu da digər sahələrdə iqtisadi fəallığı daha da artıracaq. Necə? Bunun sayəsində bank,

xidmət sektorunda, istehsal və digər sahələrdə iqtisadi fəallıq artacaq. Bu da sözügedən sahələrdə inkişafa gətirib çıxaracaq. Ən başlıcası, artımlar sayəsində

də vətəndaşların alıcılıq qabiliyyəti yüksələcək. İstehsal, tələbat da paralel olaraq artacaq ki, bütün bunlar bir-birilə sıx bağlıdır. Nəticədə ölkədə kiçik və orta sahibkarlıq inkişaf edəcək. Yəni bununla bağlı verilən qərarın çoxşaxəli sosial-iqtisadi əhə-

miyyəti var.

Görünən odur ki, dövlət büdcəsinin gəlirləri artır və bunun sayəsində vətəndaşların əməkhaqqı, sosial müavinətlər, pensiyalar yüksəlir. Bütün bu sərəncamların xərcləri dövlət büdcəsi hesabına həyata keçirilir. Deməli, dövlət büdcəsinin gəlir mənbələri proqnozlaşdırılan istiqamət üzrə inkişaf edir.

Dövlət büdcəsi sahibkarlıq, istehsal, vergi və bu kimi sahələrin dinamik inkişafı hesabına özünü qoruyur və get-gedə daha da inkişaf edir. Nəticədə əməkhaqqı və pensiyaları artırmaq üçün imkanlar genişlənir".

Vidadi ORDAHALLI

Prezident İlham Əliyevin "Minimum aylıq əməkhaqqının artırılması haqqında" 18 iyun 2019-cu il tarixli Sərəncamı ölkədə əhalinin rifah halının yaxşılaşdırılması istiqamətində 2019-cu ilin ələ ilk aylarından atılan inqilabi addımların davamıdır. Sərəncama əsasən, Azərbaycanda minimum əməkhaqqının məbləği 2019-cu il sentyabrın 1-dən 40 faizədək artırılaraq 180 manatdan 250 manata çatdırılacaq.

"Fikrimcə, MDB ölkələri arasında bu cür yerə sahib olmaq böyük uğurdur"

Yeni "Minimum aylıq əməkhaqqının artırılması haqqında" sərəncam ölkədə sosial rifahın yüksəldilməsinin Prezident İlham Əliyevin uğurlu sosial-iqtisadi siyasətinin prioritet istiqaməti ol-

duğunu bir daha təsdiq edir və bu istiqamətdə cari il ərzində artıq ikinci böyük sosial paketin reallaşdırıldığını göstərir.

Belə ki, bundan əvvəl dövlət başçısının cari il fevralın 8-də imzaladığı

sərəncamla da minimum əməkhaqqı 130 manatdan 180 manata çatdırılmış, bu artım 600 minədək insanı əhatə etmişdi. Göründüyü kimi, Prezident İlham Əliyevin uğurlu sosial islahatlar proqramı təkcə bu il ərzində minimum əməkhaqqının təqribən iki dəfəyə yaxın artırılmaqla 130 manatdan 250 manata çatdırılması kimi əhalinin rifahına ciddi dəstək olan mühüm sosial uğura nail olmağa imkan verib.

Sərəncamdan sonra Azərbaycan MDB məkanında minimum əməkhaqqının səviyyəsinə gö-

rə ikinci yerə yüksələcək. Yeni artımdan sonra Azərbaycan MDB ölkələri arasında əhalinin alıcılıq qabiliyyətinə görə (PPP) 2-ci yerdə qərarlaşacaq. Bu da çox mühüm göstəricidir.

Maraqlıdır, bəs ekspertlər bunu necə şərh edirlər?

Məsələyə münasibət bildirən iqtisadçı-alim Əli Əlirzayevin sözlərinə görə, sentyabrın 1-dən etibarən qüvvəyə minəcək artımdan sonra Azərbaycan MDB məkanında maaş artımına görə 2-ci yeri tutacaq: "Hesab edirəm ki,

bu çox yaxşı göstəricidir. Əməkhaqlarının əhəmiyyətli artımı sayəsində əhalinin alıcılıq qabiliyyətinin artması ilə yanaşı, iqtisadi aktivlik də artacaq. Minimum aylıq əməkhaqqının artması orta aylıq maaşın artmasına təsir edəcək. Bu da ölkə iqtisadiyyatında inkişafı, əhalinin rifahını təmin edir. Minimum aylıq əməkhaqqı qalxanda digər əməkhaqları, minimum pensiyalar və digər pensiya növləri də qalxacaq. Fikrimcə, MDB ölkələri arasında bu cür yerə sahib olmaq böyük uğurdur. Əməkhaqlarının

artırılması, istənilən halda, ölkə üçün şərəf gətirir.

Bu o deməkdir ki, insanların həyat səviyyəsi yüksəlir, sosial məsələlər qabağa çəkilir. İnsanlarda stimül yaranır, alıcılıq qabiliyyəti artır. Ona görə də bütün bu artımları yüksək qiymətləndirirəm.

Hesab edirəm ki, bütün bunların müsbət iqtisadi effekti olacaq. Əhalinin rifah halı daha da yüksələcək. Ölkə Prezidenti tərəfindən bu yöndə aparılan uğurlu sosial siyasət öz bəhrəsini verir".

Vidadi ORDAHALLI

Məlumdur ki, Prezident İlham Əliyev "Dövlət ümumi təhsil müəssisələrində çalışan, bilik və bacarıqlarının diaqnostik qiymətləndirilməsi aparılan müəllimlərin əməkhaqqının artırılması haqqında" Sərəncam imzalayıb. Sərəncam əsasən, dövlət ümumi təhsil müəssisələrində çalışan, bilik və bacarıqlarının diaqnostik qiymətləndirilməsi aparılan müəllimlərin aylıq vəzifə maaşları 2019-cu il sentyabrın 1-dən orta hesabla 20 faiz artırılır.

Asim Mollazadə: "Müəllimlərin əməkhaqqının artması Azərbaycanda təhsil sisteminin inkişafına xidmət edəcək"

Kamran Əsədov: "Azərbaycanda təhsilə qayğı ildən-ilə artmaqdadır"

Qeyd edək ki, dövlət başçısının yeni sərəncamı 160 minə yaxın müəllimə şamil olunacaq və onların orta aylıq əməkhaqqının 605 manata çatmasına imkan verir.

Bu artımın təmin edilməsi üçün dövlət büdcəsindən əlavə olaraq illik 240 milyon manat, cari il (sentyabr-dekabr ayları) üzrə isə 73 milyon manat vəsait ayrılacaq.

Təhsil işçilərinin sosial

vəziyyətinin yaxşılaşdırılması məqsədilə onların əməkhaqqının 20 faiz artması tək pedaqoqlar tərəfindən deyil, bütün ictimaiyyət tərəfindən yüksək qiymətləndirilir. Bildirilir ki, müəllimlərin əməkhaqqının artırılması təhsilin keyfiyyətinin artmasına səbəb olacaq.

Milli Məclisin deputatı Asim Mollazadə bildirdi ki, Prezidentin əməkhaqqının artırıl-

ması ilə bağlı addımları çox mühümdür: "Bu, Azərbaycan xalqının rifahının artırılmasına hesablanmış məsələlərdir. Xüsusi olaraq peşəkar müəllimlərin bu istiqamətdə gəlirlərini yeni səviyyəyə çatdırmaqdır. Düşünürəm ki, bu artım Azərbaycanda təhsil sisteminin inkişafına xidmət edəcək. Diaqnostik qiymətləndirmədən keçən müəllimlərin əməkhaqqının artırılması valideynləri də seçim etməyə vadar edəcək. Beləliklə, məktəblərdə səviyyələri yüksək olan müəllimlərin çalışması Azərbaycanda təhsil sistemini sürətlə dəyişdirə bilər. Mənə elə gəlir ki, bu, özlüyündə valideyn-məktəb vəhdətini gücləndirəcək.

Valideynlər peşəkar müəllimlərin çalışdığı məktəbləri seçərək uşaqlarının gələcəyinə müəyyən töhfə verəcəklər. Hər valideyn övladının daha savadlı müəllimdən təhsil almasına çalışacaq".

Təhsil eksperti Kamran Əsədovun sözlərinə görə, Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə həyata keçirilən milli təhsil islahatlarının bir hissəsini də ixtisaslı müəllim kadrlarının hazırlanması, müəllimlərin sosial vəziyyətinin yaxşılaşdırılması təşkil edir: "Azərbaycanda təhsilə qayğı ildən-ilə artmaqdadır. Bunu təhsilin bütün sferalarında aparılan davamlı islahatlar bir daha təsdiq edir. 2014-2018-ci illərdə Təhsil Nazirliyinin diaqnostik qiymətləndirməsindən keçən müəllimlərin orta aylıq əməkhaqqı 465 manatdır. 2014-cü ildən bu günə kimi 142 min müəllim diaqnostik qiymətləndirmədən keçib. Amma maaşın 20 faiz artımı diaqnostik qiymətləndirmədən keçməyənlərə də şamil olunur. Əməkhaqlarının artımı diaqnostik qiymətləndirmədən keçən bütün müəllimlərə şamil ediləcək. Amma artım zamanı qiymətləndirmədən

keçən müəllimlər arasında fərq qoyulmayacaq, artım bütün müəllimlərin əməkhaqlarına eyni səviyyədə təsir göstərəcək.

Hazırkı dövrdə diaqnostik qiymətləndirmənin nəticələri müəllimlərin dərslər bölgüsü zamanı nəzərə alınır. Bu o deməkdir ki, diaqnostik qiymətləndirmənin nəticələri yüksək olan müəllim daha çox dərslər saatı alacaq və bu da onun yüksək əməkhaqqı almasına imkan verəcək.

Bu artımdan sonra təkcə Bakı şəhərində 8965 nəfər müəllimin əməkhaqqı 500-1000 manat, 476 nəfər müəllimin əməkhaqqı isə 1000 manatdan yuxarı olub. Aparılan islahat nəticəsində həmin müəllimlərin orta aylıq əməkhaqqı 465 manat təşkil etməklə, ölkə üzrə müvafiq göstəriciyə yaxınlaşıb. Yeni artımdan sonra müəllimlərin əməkhaqqı orta hesabla 77-99 manat artıb. İndi pedaqoji stajı 3 ilə qədər olan və bir stavka dərslər yükü (18

saat) dərslər deyən müəllim aylıq 462 manat, pedaqoji stajı 18 ildən çox olan və bir stavka dərslər yükü (18 saat) dərslər deyən müəllim aylıq 594 manat atlıq əməkhaqqı alacaq.

Onu da deyim ki, müəllimlərin əməkhaqqına təsir edən amillərdən biri də məhz elmi dərəcəsi olan və ixtisası üzrə fənn tədris edənlər, Azərbaycan Respublikasının fəxri adlarına layiq görülmüş şəxslər, ümumtəhsil müəssisələrində istifadə edilən dərslər və ya müəllim üçün metodik vəsaitlərin müəllimləri ilə bağlıdır. Qeyd etdiklərimdən biri olduğu halda maaşa 45 manat əlavə olunur.

Fəlsəfə doktoru olduğunuz halda 60, elmlər doktoru olanda isə maaşa 100 manat əlavə olunur. "Əməkdar" fəxri adında 100 manat, "Xalq" fəxri adında isə maaşa 150 manat əlavə nəzərdə tutulur".

Günel CƏLİLOVA

Müəllimlərin əməkhaqqının 20 faiz artımı təhsilin keyfiyyətinə birbaşa təsir göstərəcək

1988-ci ildən başlayaraq Ermənistanın təcavüzünə qarşı döyüşlərdə itkin düşmüş şəxslərlə bağlı Dövlət Komissiyası və Respublika Xatirə Kitabının birgə böyük həcmli və tarixi əhəmiyyətli işinin bir hissəsi yenidən yekunlaşıb. Minlərlə Azərbaycan vətəndaşının itkin düşdüyü ana qədərki həyat yolunu özündə əks etdirən dörd cildlik xüsusi buraxılışın ilk cildi artıq çapdan çıxıb. İlk cildə 922 nəfər gənc, yaşlı qadın, kişi və uşaqlardan ibarət Azərbaycan vətəndaşı barədə məlumatlar yer alıb. Geniş oxucu marağını nəzərə alaraq, həmin nakam soydaşlarımızın bir neçəsi barədə məlumat gündəlik olaraq yenidən sıra ilə təqdim etməyi qərara aldıq. Daha ətraflı məlumatı Xatirə Kitabının www.xatirekitabi.az sayından əldə edə bilərsiniz. Beləliklə, sözügedən nəşrdə yer alan itkin soydaşlarımızla bağlı məlumatları diqqətinizə çatdırırıq:

(Əvvəli ötən saylarımızda)
BAXIŞOV İDRİS
OSMAN oğlu

25 dekabr 1973-cü ildə Azərbaycan Respublikasının Quba rayonunda doğulmuşdur. Hərbi xidmətə qədər Quba rayonunun Qəniderə kəndində yaşamışdır. Quba RHK tərəfindən hərbi xidmətə çağırılmışdır. Hərbçi. Baxışov İdris Osman oğlu Azərbaycan Respublikasının ərazi bütövlüyü

uğrunda Ermənistan Silahlı Qüvvələri və onların dəstəklədiyi separatçı hərbi birləşmələrə qarşı həyata keçirilən döyüş əməliyyatları zamanı 1 aprel 1993-cü ildə Kəlbəcər rayonu ərazisində itkin düşmüşdür.

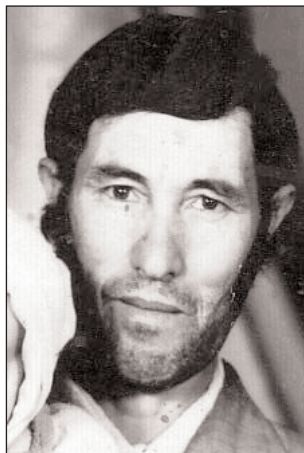
Dövlət Komissiyasının apardığı araşdırma nəticəsində müəyyən edilmişdir ki, Baxışov İdris Osman oğlu 1 aprel 1993-cü il tarixində Kəlbəcər rayonu ərazisində erməni silahlı birləşmələrinə qarşı həyata keçirilən hərbi əməliyyatlar zamanı naməlum şəraitdə itkin düşmüşdür.

Baxışov İdris Osman oğlunun sonrakı taleyi barədə məlumat yoxdur.

BAXIŞOV
VAHİD TALİB oğlu

25 aprel 1942-ci ildə Azərbaycan Respublikası Cəbrayıl rayonunun Qışlaq kəndində doğulmuşdur. İtkin düşənə qədər Füzuli rayonunun Horadiz qəsəbəsində (indiki şəhər) yaşamışdır. Mülki şəxs. Baxışov Vahid Talib oğlu Azərbaycan Respublika-

Ermənistanın Azərbaycana təcavüzü nəticəsində itkin düşmüş soydaşlarımız unudulmayacaq...

sının ərazi bütövlüyünə təcavüz edən Ermənistan Silahlı Qüvvələri və onların dəstəklədiyi separatçı hərbi birləşmələr tərəfindən 23 oktyabr 1993-cü ildə Füzuli rayonu işğal olunduğu zaman itkin düşmüşdür.

Dövlət Komissiyasının apardığı araşdırma nəticəsində müəyyən edilmişdir ki, Baxışov Vahid Talib oğlu 23 oktyabr 1993-cü il tarixində erməni silahlı birləşmələri Füzuli rayonunu işğal edən zaman rayonun Horadiz qəsəbəsi ərazisində pambıq-təmizləmə zavodu adlanan yer-

də naməlum şəraitdə itkin düşmüşdür.

Baxışov Vahid Talib oğlunun sonrakı taleyi barədə məlumat yoxdur.

BAXŞƏLİYEV FAMIL
AĞAMOĞLAN oğlu

1 fevral 1974-cü ildə Azərbaycan Respublikasının Biləsuvar rayonunda doğulmuşdur. Hərbi xidmətə qədər Biləsuvar rayon mərkəzində yaşamışdır. Biləsuvar RHK tərəfindən hərbi xidmətə çağırılmışdır. Hərbçi. Baxşəliyev Famil Ağamoğlan oğlu Azərbaycan Respublikasının ərazi bütövlüyü uğrunda Ermenis-

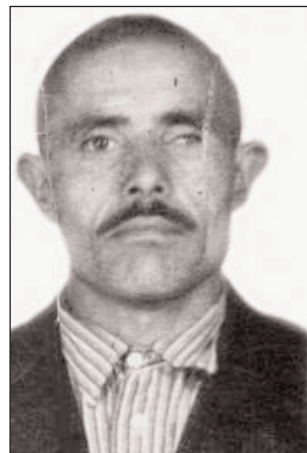
tan Silahlı Qüvvələri və onların dəstəklədiyi separatçı hərbi birləşmələrə qarşı həyata keçirilən döyüş əməliyyatları zamanı 13 sentyabr 1992-ci ildə Laçın rayonu ərazisində itkin düşmüşdür.

Dövlət Komissiyasının apardığı araşdırma nəticəsində müəyyən edilmişdir ki, Baxşəliyev Famil Ağamoğlan oğlu 13 sentyabr 1992-ci il tarixində Laçın rayonunun Hocaş dağı ərazisində erməni silahlı birləşmələrinə qarşı həyata keçirilən hərbi əməliyyatlar zamanı naməlum şəraitdə itkin düşmüşdür.

Baxşəliyev Famil Ağamoğlan oğlunun sonrakı taleyi barədə məlumat yoxdur.

BAXŞƏLİYEV MUSA
İSRAFİL oğlu

1928-ci ildə Azərbaycan Respublikasının Zəngilan rayonunda doğulmuşdur. İtkin düşənə qədər Zəngilan rayonunun Malatkeşin kəndində yaşamışdır. Mülki şəxs. Baxşəliyev Musa İsrail oğlu Azərbaycan Respublikasının ərazi bütövlüyünə təcavüz edən Ermənistan Silahlı Qüvvələri və onların dəstəklədiyi separatçı hərbi birləşmələr tərəfin-

dən 29 oktyabr 1993-cü ildə Zəngilan rayonu işğal olunduğu zaman itkin düşmüşdür.

Dövlət Komissiyasının apardığı araşdırma nəticəsində müəyyən edilmişdir ki, Baxşəliyev Musa İsrail oğlu 29 oktyabr 1993-cü il tarixində erməni silahlı birləşmələri Zəngilan rayonunu işğal edən zaman Mincivan qəsəbəsi ərazisində Araz çayı sahilində naməlum şəraitdə itkin düşmüşdür. Baxşəliyev Musa İsrail oğlunun sonrakı taleyi barədə məlumat yoxdur.

(Ardı növbəti sayımızda)

Azərbaycan xalqı gələcəyimiz olan gənc nəslin vətəne məhəbbət, xalqa, elinə və obasına hörmət, soykökünə, öz ata-babalarının ənənələrinə sdaqət ruhunda tərbiyə olunmasına həmişə böyük məsuliyyətlə yanaşmış və ona həyatı əhəmiyyətli məsələ kimi baxmışdır. Bu bir həqiqətdir ki, vətənpərvərlik insanda fədakarlıq, qəhrəmanlıq və məqlubedilməzlik hissi yaradır, apardığı mübarizədə onda inam hissini gücləndirir. Vətənpərvərlik qəhrəmanlığın əsasını qoyan amildir.

Biz şanlı tariximiz, əfsanəvi qəhrəmanlarımızla həmişə fəxr edirik. Xüsusən, erməni qəsbkarlarına qarşı mübarizə aparan igid və cəsur sərkərdələrimizin şəxsi nümunəsi bizə əsas verir deyək ki, Azərbaycan xalqı qəhrəman xalqdır. Və bu xalq öz vətəninə göz bəbəyi kimi qorumağa hazır olan mətin gəncərdir. Oudur ki, erməni qəsbkarlarına qarşı ölüm-dirim savaşında həlak olmuş qəhrəmanlarımızın ibrətamiz həyatı, şəxsi nümunəsi apardığımız hərbi vətənpərvərlik tərbiyəsi işində ön plana keçməlidir. Yaxın keçmişin acı təcrübəsi bir də onu sübut etdi ki, müstəmləkə siyasətinə xidmət edən, əslində Azərbaycan xalqına müsi-

bətlər gətirən beynəlmillətlik tərbiyəsi sən demə genosid planının və türklərə qarşı siyasətin tərkib hissəsi imiş. Rus imperiyası işi qəsdən elə qurmuşdu ki, xalq öz soykökündən, qəhrəmanlıq tarixindən, adət-ənənələrindən uzaq düşsün. Hazırda isə respublikamızın ümumtəhsil, orta ixtisas və ali məktəblərində tədris olunan təbiət və cəmiyyət elmlərinin, humanitar fənlərin, ümumilikdə bütün fənlərin gənclərdə hərbi-vətənpərvərlik hissləri aşılamaq üçün çox böyük imkanlar vardır.

Gənclərdə hərbi-vətənpərvərlik tərbiyəsinə o zaman daha yaxşı aşılamaq mümkündür ki, orta məktəblərdə oxuyan şag-

Uşaqların vətəndaşlıq tərbiyəsi dedikdə... Azərbaycan gənclərinin vətənpərvər ruhda tərbiyəsinə yönəlik fəaliyyətlər davam etdirilir...

irdlərə və ali məktəbdə təhsil alan tələbə-gənclərə ayrı-ayrı fənləri və ixtisas kurslarını tədris edərkən hərbi məzmunlu biliklər də verilsin. Artıq bu gün müstəqil respublikamızın inkişafı ilk növbədə böyüyən nəslin təlim-tərbiyə işinin düzgün təşkilindən, vətəndaşlıq hazırlığından asılıdır. Məlum olduğu kimi gənclərin bir vətəndaş kimi böyüməsində ailənin, cəmiyyətin, ümumilikdə mühitin rolu böyükdür. Gənclərimiz bir insan kimi, vətəndaş kimi ilk tərbiyəni ailədən alır. Burada onlar əxlaqi-mənəvi keyfiyyətləri, fiziki möhkəmliyi, əməkverdişlərini, davranış qaydalarını, bədii-estetik duyumu və s. kimi keyfiyyətləri qazanır. Tərbiyənin əsas məqsədi kamil şəxsiyyət, layiqli vətəndaş yetişdirməkdir. Vətəndaş tərbiyə etmək-mənsub olduğu dövlətin inkişafına çalışan, mənafeyini gözəyən, onun təhlükəsizliyi üçün məsuliyyət daşıyan, dövlətin cari və perspektiv işlərində iştirak edən, insan yetişdirmək deməkdir. İnsan fərd kimi doğulub, vətəndaş kimi fəaliyyət göstərərək tərbiyə-təhsil, əmək prosesində vətəndaş hazırlığı keçir. Əsl vətəndaş dedikdə, bilavasitə vətəne, döv-

lətə gərək olan fəaliyyəti ilə xidmət edən, böyük mənəvi keyfiyyətlərə malik olan insan nəzərdə tutulur. Vətəndaşlıq tərbiyəsinin mənbəyi ailədir. Təcrübə göstərir ki, ailədə vətəndaşlıq tərbiyəsi yalnız özbaşına axınla, kor-koranə deyil, planlı, sistemli, məqsədli şəkildə təşkil olunmalıdır. Uşaqların vətəndaşlıq tərbiyəsi dedikdə, yüksək əxlaqi, mənəvi keyfiyyətlərə yiyələnmə və şəxsiyyət kimi yetişmə nəzərdə tutulur. Onlar davranış qaydalarını, nizam-intizamı, savadlı olmağı, vətənin tarixini, coğrafiyasını, mədəniyyətini, milli adət-ənənələrini bilməli, vətəni sevməlidirlər. Gənclər ideyaca savadlı olmalı, işə şüurlu yanaşmalı, məsuliyyətli, vicdanlı, mübariz olmalı, pis niyyətlə, əliyliliklərlə başmalmalıdır. Mənəviyyat tərbiyəsinə qiymətləndirmək üçün gənclərdə yaxşını pisdən ayırmaq, həqiqətə, ədalətə, insanlara-böyükklərə, ailə üzvlərinə hörmət etmək kimi insani keyfiyyətlər aşılanmalıdır. Onların davranış xüsusiyyətlərinə uyğun qiymətləndirməli, yaxşı davranış və qarşılıqlı əlaqə təmin olunmalıdır. Azərbaycan Respublikasında

hüquqi, demokratik dövlət quruculuğu inkişaf etdikcə vətənpərvərlik tərbiyəsinə, o cümlədən böyüməkdə olan nəslin hərbi-vətənpərvərlik tərbiyəsinə xüsusi diqqət yetirilməlidir.

İnsanın ən ali və əzəli hisslərindən olan vətənpərvərlik hər kəsin doğulub boya-başa çatdığı elə, obaya, torpağa, vətəndaş olduğu ölkəyə məhəbbətdən qaynaqlanır. Lakin vətənpərvərlik təkcə Vətəni sevmək deyildir. Vətənpərvərlik həm də Vətənin naminə çalışmaq, Vətəni qorumağa hər an hazır olmaq, onun yolunda qəhrəmanlıqlar, fədakarlıqlar göstərmək, Vətənin, xalqın hər bir uğuruna sevinməkdir. Bu hiss insanda anadangəlmə olsa da, bütün digər hisslər kimi tərbiyəyə möhtacdır və tərbiyə yolu ilə daha da möhkəmlənir, artır. Vətənpərvərlik insani səciyyəldirən ən mühüm keyfiyyətlərdən olduğundan onun böyüməkdə olan nəsle aşılanması, uşaq, yeniyetmə və gənclərin vətənpərvərlik ruhunda tərbiyəsi həmişə təlim-tərbiyə işinin ən mühüm istiqamətlərindən, təhsilin ən vacib vəzifələrindən olub. Dövlət gənclər siyasətinin ən mühüm istiqamətlərindən biri kimi ölkəmizdə gənc nəslin vətənpərvər ruhda tərbiyəsi daim diqqət mərkəzindədir. Bu, xüsusən ümumtəhsil məktəblərinin ən vacib vəzifələrindən hesab olunur. Həmin sahədə həyata keçirilən kütləvi tədbirlər, maarifləndirmə və təbliğat işləri bilavasitə gənclərin mənəvi, fiziki, psixoloji hazırlığının təmin edilməsinə, onlarda Vətənə, doğma torpağa məhəbbət hissinin yüksəldilməsinə, eləcə də müasir dünyamızda qloballaşmanın geniş vüsət aldığı bir zamanda milli-mənəvi dəyərlərin qorunub saxlanmasına yönəldilir. Etiraf edilməlidir ki, Azərbaycan Respublikası ərazisinin 20 faizinin Ermənistan tərəfindən işğal olunduğu bir vaxtda gənclərin vətənpərvərlik tərbiyəsinin düzgün təşkili daha böyük aktualıq kəsb edir.

ALİM
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında QHT-lərə Dövlət Dəstəyi Şurasının maliyyə dəstəyi ilə ABUİB-in həyata keçirdiyi "Azərbaycançılıq və hərbi vətənpərvərlik ideyalarının təbliği" layihəsi çərçivəsində çap olunur.

*Hər kəsin bir eşqi,
bir allahı var,
Mənim tanrım gözəl-
likdir, sevgidir.*

Ulu Cavidin ruhundan, könlündən qoparılan bu həzin və kövrək etirafı saysız sənətkarın dilindən duymuşam, lakin heç bir səs mənə Zülfiyyə Eldarqızının səsinə gələn titrəyişi hiss etdirməyib. Əslində, titrəyiş yaranan nə varsa, hamısı mübhəm duyğunun təzahürüdür, gözlə görünməyən, qulaqla eşidilməyən, lakin könüllə duyulan bir duyğunun, hissin. Duyumlu adamlar bilirlər ki, səsin yaratdığı effekti qulaqdan əvvəl ruh hiss edir.

Zülfiyyə Eldarqızı bir sənətkar kimi, bədii qiraət ustası olaraq könüllərə təsir etməyi bacarır. Bunun üçün

xüsusi cəhd də göstərmir heç. İnsanların qəlbində bu təsir təbii yaranır. Yaradanın icazə verdiyini bəndə qəlbən hiss edir, canına çəkir.

Z.Eldarqızı heç kəsə bənzəməyən, heç kimi təqlid etməyən bədii qiraət ustası kimi tanınır. Bədii qiraət ustası olmaqla yanaşı, o həm də müəllimdir, eyni zamanda, aktrisa. Mübaliğəsiz deyə bilərəm ki, Zülfiyyə xanım saf adamdır. Başqa həmkarlarından fərqli olaraq, həyatda rol oynamır, həyatını həyat kimi yaşayır. Özünün çox yaxşı bir sözü var: "Mən ancaq səhnədə aktrisa sayam, orada rol oynayıram, həyatda isə özüməm. Mən həyatla səhnəni heç zaman səhv salmamışam, sal-

Sədaqətin, məhəbbətin, dostluğun yaşı olmur, əzizim Zülfiyyə xanım...

Bu gün tanınmış aktrisa, bədii qiraət ustası Zülfiyyə Eldarqızının doğum günüdür

maram da". Məncə, bu etiraf dediyimin ən əyani sübutudur.

Zülfiyyə xanımı illərdən tanıyıram. Aramızdakı yaxınlığın, dostluğun, xoş ünsiyyətin yaranmasında onun saflığının, səmimiyyətinin və ifrat sədaqətinin böyük rolu var. O, hədsiz dərəcədə sədaqətli qadındır. Sədaqət hissi bizim cəmiyyətin ən yaralı yeridir və insanlar çox zaman doğmalarından belə sədaqət görə bilmirlər. O isə nəinki doğmalarına, dostlarına, hətta uzaqdan-uzağa tanıdığı adamlara belə sədaqətli ola bilər. Çünki sədaqətinə səmimidir. Bəzən fikirləşirəm ki, onun kimi təmiz ürəkli, saf insana qarşı nə üçün "uf" demədən ədalətsizlik edənlər tapılır? Hətta "dost" deyib arxa-dayaq

olduğu, dar gündə bir addım uzaqlaşmadığı bəzi insanlar belə onun "kürəyinə" bıçaq sancmaqdan" çəkinməyiblər. Zülfiyyə xanım isə kinsiz-küdurətli insan olduğundan, "dostlar"ın bu namərdliyinə təbəssümü ilə cavab verir. Bəlkə də onun bu təbəssümü onların üzünə vurulan sərt şillədən bətr olur.

Z.Eldarqızı redaksiyamızın bir üzvü kimi hər zaman yanımdadır, o heç zaman bizi tərk etməyib. Bir gün gəlməyəndə hədsiz dərəcədə darıxırıq ki, görəsən o, bu gün niyə gəlməyib.

Z.Eldarqızının sənəti, səhnə fəaliyyəti, müəllimliyi onun görünən tərəfidir. Mən onun rolları, ifa etdiyi şəirlər, müəllimlik fəaliyyəti haqqında geniş danışmaq istə-

mirəm. Çünki bunu təməşçilər, dinləyicilər, tələbələr çox yaxşı bilirlər. Zülfiyyə xanımın yaxşı müəllim olmasını təsdiq edən saysız faktlarım var. Onun Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universitetindən, az qala ömrünün 20 ilini xərclədiyi ali təhsil ocağından uzaqlaşdırılması böyük ədalətsizlik olsa da, bu gün keçmiş tələbələrindən onu axtarması, görüşünə gəlməsi Zülfiyyə xanımın bir müəllim kimi özünə böyük sevgi qazanmasının göstəricisidir.

Əlbəttə, onun müəllimliyinin də, aktrisalığının da fəvqündə onu şəxsiyyəti, insanlığı dayanır.

Zaman, vaxt bizdən çox şey oğurlayır, ildən-ildə yaşımızın başına

sığal çəkib bizi bir yaş da böyüdür. Zülfiyyə xanım da yeni yaşına qədəm qoyur.

Onun neçə yaşının tamam olması mənim üçün əsas deyil, əsas odur ki, illər onu dəyişdirməyib, o, gənclik illərimizdə tanıdığım, ürəyimə yaxın bildiyim həmin qızıdır, saf, təmiz, halal, sədaqətli... Sədaqətin, məhəbbətin, dostluğun yaşı olmur, əzizim Zülfiyyə xanım... Dəyişən illərdir, dəyişən fəsillərdir, əsas odur ki, mənən, ruhən, qəlbən dəyişməyən bizlərik, sənən, sənə bənzər insanlardır. Ürəyinin, ruhunun köynəyindən kəçirib səsləndirdiyin şəirlərdir nəfəsini, səmimiyyətini yaşadan, duyğularını min-min ürəklərdə dilə gətirən...

Yeni yaşın mübarək, əziz dostum!

İradə SARIYEVA

Xəbər verildiyi kimi, Azərbaycanda lombardlara girov qoyulan əşyalar sığortalanacaq. Bu barədə yeni hazırlanan "Lombardlar haqqında" qanun layihəsinin 7-ci maddəsində (Girov qoyulan və ya saxlamaya qəbul edilən əşyanın sığortalanması) bildirilib.

"Bəzən insanlar pulu gətirib girov qoyduğu qızıl-zinət əşyalarını götürmək istəyəndə..."

Sənəddə qeyd edilib ki, lombard girova qoyulmuş və ya saxlamaya qəbul edilmiş əşyanı, həmin əşyanın bu qanunun 6-cı maddəsinə əsasən müəyyənləşdirilmiş qiyamətinin tam məbləğində öz vəsaiti hesabına, müştərinin xeyrinə, əşyanın mənimlənməsi, israf edilməsi, zədələnməsi, məhvə və itirmə riskindən sığortalamaqlıdır.

Lombard öz vəsaiti hesabına girov qoyulmuş, ya saxlamaya qəbul edilmiş əşyaları digər risklərdən sığortalaya bilər.

Ekspertlər lombarda qoyulan zinət əşyasının sığortalımasının tərəfdarlarıdır.

Məlumdur ki, lombarda qoyulan qızıl əşyaları ilə bağlı dəfələrlə xoşag-

əlməz xəbərlər yayılıb. Bəzən müştərilər lombarda qoyulan qızılın ya dəyişdirildiyini, ya da həmin zinət əşyasının qaşlarının dəyişdirildiyini iddia edirlər.

Bu kimi halların yaşanmaması üçün lombarda qoyulan qızıllar artıq sığortalanacaq.

Məsələ ilə bağlı fikir bildiren iqtisadçı-ekspert Fuad İbrahimli "Bakı-Xəbər"ə açıqlamasında qeyd etdi ki, Azərbaycanda vətəndaşlar lombardların fəaliyyətindən narazıdır: "Lombardlarla bağlı çoxlu şikayət daxil olur. Lombard rəhbərləri camaatı incidirlər. Bəzən insanlar pulu gətirib girov qoyduğu qızıl-zinət əşyalarını götürmək istəyəndə lombardlar guya həmin əşyaları satdıqla-

Lombard əmanətləri də sığortalanacaq...

Fuad İbrahimli: "Lombarda girov kimi qoyulan əşyaların sığortalanması vətəndaşların xeyrinə olacaq"

rını deyirlər, ya da daşqaşların dəyişdirilməsi halları ilə üzləşirlər. Bunların hamısı dələduzluqdur və Cinayət Məcəlləsinə uyğun cəza verilməlidir.

Vətəndaşların bu kimi xoşgəlməz hallarla qarşılaşmaması üçün lombarda qoyulan qızıl və digər əşyalar sığortalanmalıdır. Zinət əşyaları sığorta olunarsa, vətəndaşa dəyən ziyan sığorta şirkəti tərəfindən ödəniləcək.

Həmsöhbətimiz onu da vurğuladı ki, "Lombardlar haqqında" qanun layihəsi lombardların fəaliyyətini tənzimləmək baxımından böyük addımdır.

Günəl CƏLİLOVA

Yaradıcılıq qurumlarının bir çoxunda yaradıcılıq söhbətlərindən, yaradıcılıq sahəsinin inkişafından daha çox dedi-qodu, qalmaqal, dava-dalaş üstünlük təşkil edir. Sırr deyil ki, tarixən yaradıcılıq qurumlarında intriqa, söz-söhbət, xoşagəlməz hallar yaşanır. Hətta ən istedadlı qələm adamları, sənətkarlar belə, dedi-qodu, intriqa hədəfinə çevriləblər. Zaman-zaman bir çox söz-söhbət, qalmaqallar gündəmdə olan Azərbaycan Yazıçılar Birliyi də istisna deyil.

Bu qurumda da vaxtaşırı olaraq Birlik üzvləri arasında xoşagəlməz hallar yaşanır. Deyək ki, Birliyə qarşı sərt tənqidlər səsləndirən, bu qurumu və onun rəhbərliyini müxtəlif məsələlərdə günahlandıran yazarlar Birlik üzvlüyündən xaric ediləblər. Hətta bəzi yazarlar bu qurumun üzvlüyündən istefa verməkdən çəkinməyiblər. Birlik rəhbərliyi isə çox zaman qeyd edib ki, AYB-yə qarşı çıxan yazarlar ədəbiyyata heç bir xidmət göstərməyib və onlar yalnız mənasız intriqa ilə məşğul olublar.

Qeyd edək ki, Azərbaycan Yazıçılar Birliyindən indiyə qədər çıxarılanlar sırasına mərhum yazıçı Rafiq Tağı (Səməd Vurğun haqqında tənqidi yazısına görə), Əkrəm Əylisli ("Daş yuxular" romanına görə), Şərif Ağayar (Fikrət Qocaya zərəfatla "o, hələ ölməyib?" dediyinə görə), Kərim Böyükçöl (Klassikləri sərt tənqid etdiyinə və AYB-yə ironik münasibətinə görə), Ayxan Ayyaz (AYB rəhbərliyi haqda sərt fikirlər səsləndirdiyi müsahibəyə görə), Elşad Barat

(Çingiz Abdullayevlə bağlı yazdığı statusa görə) daxildir. Onu da vurğulayaq ki, Zahir Əzəmət, Elnur Astanbəyli, Tehran Əlişanoğlu, Salam Sarvan, Rüstəm Behrudi, Nəriman Əbdülrəhmanlı, Qismət, Mövlud Mövlud, Rəbiqə Nazimqızı, Aysel Əlizadə, Elnaz Eyvazlı, Babək Göyüş, Elvin Bakiroğlu isə Birlik üzvlüyündən istefa veriblər.

Bu gün mətbuatda və sosial şəbəkələrdə ən çox müzakirə edilən məsələlərdən biri gənc yazar Elşad Baratın Birlik üzvlüyündən xaric edilməsidir. Məlum olduğu kimi, gənc yazar Elşad Baratla Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin (AYB) katibi, Xalq yazıçısı Çingiz Abdullayev arasında baş verən qalmaqal, söz due-li gənc yazarın AYB üzvlüyündən kənarlaşdırılması ilə nəticələnib.

Mətbuatın yazdığına görə, AYB-də keçirilən mühüm iclasda gənc şair Elşad Baratın Azərbaycan Yazıçılar Birliyindən xaric edilməsi barədə qərar verilib. AYB-dən

dən bir gün sonra AYB-dən xaric olunduğumu mətbuatdan oxudum və dəqiqləşdirmək üçün Birlik sədri, Xalq yazıçısı Anar müəllimə zəng etdim. Anar müəllim mənə Yazıçılar Birliyinə dəvət etdi. Onu da bu aralıqda deyim ki, Çingiz Abdul-

təkbatək söhbətinə mane olublar: "Hər zaman Anar müəllimə inanan gənc kimi bu gün Birlikdə onunla görüşə getdim. Maraqlıdır ki, Anar müəllimlə təkbətək görüşə getdiyim halda Rəşad Məcid və Birliyin mətbuat xidmətinin rəhbəri Xəyal Rza etirazı-

məndə ciddi suallar yaratdı. Nəhayət, Anar müəllimin otağına daxil olanda stolunun üstündəki böyük kağız kütləsi diqqətimi çəkdi. Sonra məlum oldu ki, Birliyin mətbuat xidməti Birlikdə kağız qoymayıb, hamısı na mənim son illər sosial

çox təəssüf doğuran məqamlardan biri də budur ki, görüşümüz az qala bitməmiş Rəşad Məcid AYB adından saytlara məlumat ötürdü. Mənim adımdan fikirlər bölüşdü. Həm də köndələn. İndi isə mən bu yazı vasitəsilə bəyan edirəm ki, bir gənc yazıçı kimi indiyə qədər müəyyən səhvlərə yol vermişəm. Bu da təbii. Amma məhz AYB-nin fəaliyyəti haqqında dediklərim elə AYB-nin daha səmərəli fəaliyyətinə yönəlmiş tənqidlərdir. Son illər kifayət qədər yazıçıların tənqid obyektinə çevrilən AYB katibləri Çingiz Abdullayev, Rəşad Məcid ictimaiyyətin tənqidlərinə nəticə çıxarmaq və demokratik vəziyyət sərgiləmək yerinə, hələ də hədə-qorxu, şantaj və bu kimi işlərlə məqsədlərinə çatmaq niyyətindədirlər. AYB-nin düzəlməsi Azərbaycan ədəbiyyatının düzəlməsidir. Biz gənclər özümüzü AYB fəaliyyəti ilə tənzimləmək istəyirik, amma təəssüflər olsun ki, sözügedən katiblər təmsilində Birlik özünü təsdiq edə bilmir. Onu da qeyd edim ki, mənim tənqidlərim Anar müəllimə yox, məhz yuxarıda adları çəkilən katiblərin fəaliyyətinə işarədir. Düşünürəm ki, Çingiz Abdullayevdən üzr istəməyi haqqın nəhaqdan üzr istəməsi kimidir. Çünki o maşın şəkli Çingiz Abdullayevin deyildisə, sakitcə bildirə bilərdi ki, a bala, o maşın mənim deyil, mən də üzrxahlıq edib silərdim. Bütün olanlara, şəxsiyyətimin alçaldılmasına yönəlmiş oyunlara və başqa bir çox haqsızlığa görə bəyan edirəm ki, AYB-də doğru və sağlam bir mühitin hakim olduğu günə qədər mən və mənim kimi düşünən və Azərbaycanın çoxsaylı yazıçı gəncləri öz fəaliyyətimizi dayandırmayacağıq" - deyərək E.Barat qeyd etdi.

E.Baratın Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin katibi Rəşad Məcidə qarşı səsləndirdiyi ittihamlarla bağlı R.Məcidin də fikrini öyrəndik. R.Məcid qeyd etdi ki, həqiqətən E.Baratla aralarında telefon söhbəti olub. "Mən o adamla telefonda danışmışam. O, telefon danışığı zamanı özünü elə apardı ki, Azərbaycanın ən sakit adamı ona mən dediyimdən 10 qat artıq təhqiredici söz deyirdi. Mənim ona elə söz deməyim yadımdadır. Demişəmsə və o, yanında saxlayıbsa saxlasın" - deyərək R.Məcid bildirdi.

İradə SARIYEVA

"Anar müəllim belə bir qənaətə gəldi ki, ya Çingiz Abdullayevdən üzr istəyib AYB-yə qaytarılmağımı xahiş etməliyəm, ya da..."

Elşad Barat: "Bu şəxslərin görüşdə iştirak etməsi məndə ciddi suallar yaratdı"

Rəşad Məcid: "O, telefon danışığı zamanı özünü elə apardı ki, Azərbaycanın ən sakit adamı ona mən dediyimdən 10 qat artıq təhqiredici söz deyirdi"

"... bir gənc yazıçı kimi indiyə qədər müəyyən səhvlərə yol vermişəm"

layev bildirib ki, maşınının şəklini paylaşdığımı görə məni məhkəməyə verəcək, qoy versin. Bəs mən həm Çingiz Abdul-

ma baxmayaraq, həmin görüşdə iştirak etdilər. Görüşün ilk dəqiqələrinə hiss etdim ki, o şəxslərin görüşdə iştirakı öncə-

"Çingiz Abdullayevdən üzr istəməyim haqqın nəhaqdan üzr istəməsi kimidir"

layev, həm də Rəşad Məcid tərəfindən sərt şəkildə təhqir olunduğuma görə kimləri məhkəməyə verməliyəm? Tutaq ki, mənim paylaşdığım maşın şəkli heç Çingiz Abdullayevin deyil. Bəs AYB büdcəsinin puç olmuş taleyini hansı "maşınların" ayağına yazacaq?"

E.Barat, həmçinin, qeyd edir ki, AYB katibləri ona qarşı hücumu keçərək təhqir ediblər. Onun sözlərinə görə, həftə AYB sədri, Xalq yazıçısı Anarla görüşərkən belə, Birlik katibləri onların

dən planlaşdırılmış hansısa məqsədə xidmət edir. Çünki bir neçə gün öncə Rəşad Məcid mənim şəxsi telefon nömrəmə zəng edərək mənə "küçük" və s. sözlər deyərək şərəf və ləyaqətimi alçaltmağa çalışmışdı. Bədbəxtlikdən telefonum bütün danışqları qeydə alır. Xəyal Rza isə AYB-də mətbuat xidmətindən başqa hər işlə məşğul olduğu üçün, həmişə mətbuatın, eyni zamanda, mənim kimi bir çox gənc yazarın tənqid obyektinə olub. Bu şəxslərin görüşdə iştirak etməsi

şəbəkələrdə yazdığım ən kiçik və elə də əhəmiyyət kəsb etməyən statusları belə çap edərək Anar müəllimin qarşısına topalayıb. Lap özümü Mikayıl Müşfiq kimi hiss etdim. Söhbətimizə Rəşad Məcidin xeyli müdaxilələrindən sonra Anar müəllim belə bir qənaətə gəldi ki, ya Çingiz Abdullayevdən üzr istəyib AYB-yə qaytarılmağımı (Kənan Hacı kimi) xahiş etməliyəm, ya da Salam Sarvan kimi saytların qonorarı hesabına "səfil" həyat yaşamalıyam. Sözümdən Rəşad Məcid tərəfindən dəfələrlə kəsiləcəyinə görə susdum. Susmamışdan qabaq isə Anar müəllimin "get Çingizdən üzr istə" fikrinə bunları demişdim: Anar müəllim, siz bizim dəyərli yazıçımız, böyüyümüz, ağsaq-qalımızsınız, biz bəzən AYB-yə ocaq kimi, pır kimi baxırıq, amma... Ən

İnsanın formalaşmasında müəllimin, tərbiyəçinin rolu valideynun rolu qədərdir, bəlkə də bir qədər ondan artıqdır. Uşaq və yeniyetmələrin mənəvi-psixoloji tərbiyəsinin inkişafında müəllim amilinin yeri danılmazdır. Xüsusən də kişi müəllimlərin oğlan uşaqlarının yetişməsində rolu böyükdür.

Amma təəssüf ki, son dövrlər dünyanın təhsil mənzərəsinə baxdıqda kişi müəllimlərinin sayının azaldığını müşahidə etməli oluruq. Bu özünü daha çox Azərbaycan

ümumtəhsil məktəblərində büruzə verir. 25-30 il bundan əvvəllə müqayisədə, demək olar ki, kişi müəllimlərinin sayının kəskin azalmasını şahidi olmuşuq. Öncəki dövrlərdə məktəblərdə az qala qadın və kişi müəllimlərin sayı bərabər idi. Kənd məktəblərində isə ibtidai sinif və fənn müəllimlərinin böyük əksəriyyətini kişilər təşkil edirdilər. Bu gün isə bu sahədə vəziyyət çox acınacaqlıdır. Kişilərin orta

ümumtəhsil sisteminə uzaqlaşması bir sıra ciddi fəsadlar yaradıb. Bu özünü xüsusən yetkinlik yaşına çatmış şagirdlərin tərbiyəsində göstərir. Gizlin deyil ki, orta ümumtəhsil məktəblərində həm aşağı, həm də yuxarı sinif şagirdləri əsasən qadın müəllimlərlə ünsiyyətə olurlar. Hətta iş o yerə çatıb ki, idman fənnini də bir sıra hallarda qadınlar tədris edir. Belə baxanda, bəzi istisnaları nəzərə almasaq, kişi müəllimlər yalnız hərbi dərsləri keçirlər, qalan müəllimlər isə qadınlardır.

Qadın müəllimlərinin sayının bu şəkildə artması təbii ki, nə dövlətin, nə Təhsil Nazirliyinin, nə də ki, təhsil müəssisələrinin günahıdır. Bu bir təbii proses kimi özünü göstərir. Olduqca zərərli tendensiya olan bu mənfi halın fəsadlarını bu gün yaxından hiss edirik. Bu gün orta ümumtəhsil məktəblərində təhsil alan müəyyən qisim oğlan uşaqlarının davranışlarında, hərəkətlərində, danışq tərzlərində qadın jestləri müşahidə edilməkdədir. Oğlan uşaqları az qala qadın müəllimləri təqlid edirlər. Bu da onların, qeyd etdiyimiz kimi, mənəvi-psixoloji cəhətdən kişi kimi inkişaf

Qadın müəllimlərin çoxluq təşkil etməsinin şagirdlərə mənfi təsirinə gəlincə, deyim ki, bu, Sovet dövründə də belə idi. İbtidai siniflərdə

görmürəm. Lakin sözsüz ki, oğlanlar üçün əsasən yeniyetməlik yaşında avtoritet olan kişi müəllimlərinin dərs keçməsi müsbət

tərbiyəsində, inkişafında bir ideal kişi obrazının olması vacibdir. Ata olmadığı təqdirdə bu obrazın müəllim olması daha məqsədə

binə daxil olan məsələlərdən biri də budur ki, təhsildə gender bərabərliyinin qorunması arzuolunandır. Bunun üçün də təhsil müəssi-

Məktəblərdə qadın müəllimlərin mütləq çoxluğa çevrilməsi oğlanların xarakterində özünü göstərməyə başlayır

"Oğlan uşaqlarının mənəvi-psixoloji inkişafı naminə məktəblərdə kişi müəllimlərin olması çox vacibdir"

Azad İsayadə: "Bir məktəbdə bir kişi müəllim varsa, bütün şagirdlər onunla ünsiyyətdə olmaq istəyir"

Cavid İmamoğlu: "Müəllimlərin böyük əksəriyyətinin qadınlar olması nəticəsində qadın hərəkətlərinin adiləşməsi, oğlanlar tərəfindən təqlid olunması bir çox hallarda qaçılmaz olur"

də adətən müəllim qadın olur. İbtidai sinif müəllimlərinin qadın olmasının uşaqlara heç bir mənfi təsiri yoxdur. Qadın müəllimlər uşaqlarla məşğul olmağa psixoloji və fiziki olaraq hazırdır, çünki o anadır. Uşaqlarla dil tapmağı, onlarla məşğul olmağı və s. daha yaxşı bacarır. Uşaqlara münasibətdə qadın müəllimlər daha yumşaq və diqqətli olurlar. Amma kişi müəllimlər daha quru olur və uşaqlara yalnız material verirlər. Bir məktəbdə bir kişi müəllim varsa, bütün şagirdlər onunla ünsiyyətdə olmaq istəyir. Ona görə ki, o daha maraqlı danışır. Tədris və tərbiyə baxımından qadın müəllimlərin hər hansı bir mənfi cəhətini

hal olardı" - deyər A.İsayadə qeyd etdi.

Tanınmış sosioloq Cavid İmamoğlunun sözlərinə görə isə qadın müəllimlərin çoxluq təşkil etməsi oğlan şagirdlərin psixologiyasına mənfi təsir göstərir. O hesab edir ki, tədris, təlim və tərbiyə işində qadın və kişi bərabərliyi qorunmalıdır. "Təəssüfedicidir ki, Azərbaycanda tədris prosesində kişi müəllimlərin iştirakı aşağı səviyyədədir. Bunun özü də təlim-tərbiyə işinə təsirsiz ötürür. Bu gün Azərbaycanda boşanmış ailələrin sayında müəyyən artım var və bu cür ailələrin çoxunda uşaqlar ata modeli olmadan, yəni ananın tərbiyəsi ilə böyüyür. Təbii ki, istər qız, istər sə də oğlan uşağının

uyğun olardı. Ona görə ki, kişi müəllim bütün uşaqlara, şagirdlərə, bütövlükdə, kollektivə öz davranışları, xarakterləri baxımından nümunədir. Məktəblərimizdə kişi müəllimlərin sayının azlığı uşaqları ideal kişi müəllimi obrazsız qoyur. Tədris prosesində oğlanlar, xüsusilə də yeniyetmələr öz ətraflarında onlara təsir edə biləcək ideal kişi müəllimləri görmək istəyirlər. Lakin onu təəssüf ki, görmürlər, yalnız qadın müəllimlərlə ünsiyyətdə olurlar. Müəllimlərin böyük əksəriyyətinin qadınlar olması nəticəsində qadın hərəkətlərinin adiləşməsi, oğlanlar tərəfindən təqlid olunması bir çox hallarda qaçılmaz olur. Ona görə də təhsil siyasətinin terki-

sələrində, eləcə də cəmiyyətin bütün sferalarında bu məsələ ilə bağlı müzakirələr aparılmalıdır. Müəllimlik işinin kişiye aid olan bir iş olması, müəllimlik sənətinin kişi işi olmasına dair təbliğat aparılmalıdır".

C.İmamoğlu hesab edir ki, kişilərin pedaqoji işə maraq göstərməməsinin səbəbi müəllimlərin maaşının az olmasıdır. Müəllimlərin maaşının artırılmasının zaman-zaman öz təsirini göstərəcəyini deyən C.İmamoğlunun sözlərinə görə, hazırda kişi müəllimlərin təhsil müəssisələrinə cəlb edilməsi üçün işlər görülməlidir. "Kişi obrazını məktəbdə şagird görmür. Ona görə ki, o, kişi müəllimi deyəndə yalnız idman və hərbi müəllimi təsəvvür edir. Halbuki, bu çox azdır. Şagirdlər məktəbdə həm kişi, həm də qadın müəllimləri görməlidirlər. Arzuolunandır ki, gender nisbəti bərabər olsun. Çünki sizin qeyd etdiyiniz məsələlər, oğlan uşaqlarının davranışlarında kişilik xüsusiyyətlərinin itməsi ciddi məsələdir. Oğlanlar qadınlara ehtiramı, onlarla ünsiyyət qurmağı, davranmağı kişi müəllimlərdən əxz etməlidirlər.

Bunların hamısını yeniyetmə oğlanlar görüb götürürlər. Ona görə də oğlan uşaqlarının mənəvi-psixoloji inkişafı naminə məktəblərdə kişi müəllimlərin olması çox vacibdir" - deyər C.İmamoğlu qeyd etdi.

İradə SARIYEVA

İmzanı "Azercell" ilə tanıt!

"Azercell" ölkəmizin
istedadlarına dəstək verir

Hər zaman yenilikçi ideyaları və təşəbbüsləri dəstəkləyən "Azercell" son günlər ərzində sosial şəbəkələrdə gündəmdə olan "İmzanı Tanıt" çağırışına dəstək oldu.

Qeyd edək ki, iyun ayının əvvəlindən etibarən məşhur bloggerlər, aparıcılar və media nümayəndələri sosial şəbəkələrdə rezonans yaradaraq, istedadına və bacarığına güvənən yaradıcı şəxsləri öz əl işlərini #imzanitanit "hashtag"ı altında paylaşmış, imzalarını geniş kütləyə tanıtmışa təşviq etdilər. Çağırış çox qısa müddət ərzində hər kəsin rəğbətini qazanmağa müvəffəq oldu və yüzlərlə şəxətkar bu fikir ətrafında cəmlənərək istedadlarını sosial şəbəkələrdə nümayiş etdirdilər.

Ölkəmizdə gənclərin peşəkar və fərdi inkişafına, mütaliə mədəniyyətinin təbliğ edilməsinə daim öz töhfəsini verən "Azercell" şirkəti Azərbaycanda istedadları kəşf etməyə firsət yaradan "İmzanı Tanıt" sosial təşəbbüsünə də biganə qalmayıb. Sosial hərkətə dəstək olmaq məqsədilə ən maraqlı paylaşımlar şirkətin xüsusi münisiflər heyəti tərəfindən seçilib, "Azercell"-in sosial media səhifələrində bütün ölkəyə tanıtılacaq.

Qeyd edək ki, rəqəmsal dünyanın ən son yeniliklərini daha əlçatan etməyi hədəfləyən "Azercell" bununla da kifayətlənməyib. "Azercell" şirkəti "İmzanı Tanıt" çağırışını ölkəmizdə kiçik sahibkarlıq mühitinin inkişafı, eləcə də tarixi və milli mədəni irsimizi təbliğ etmək firsəti kimi dəyərləndirir və sosial şəbəkələrdə dəstək olmaqla yanaşı, layihənin daha geniş miqyasda tanınması və daha çox məzmunun toplanması məqsədilə tez bir zamanda "İmzanı Tanıt" platformasını istifadəyə təqdim edəcəyini açıqlayıb. Sayt yaradıcılığı fəaliyyətinə əməklerini həsr etmiş ustadların nəinki ölkə hüdudlarında, hətta xaricində də tanınmasına səbəb olacaq və dünyaya ölkəmizin istedadları məkanı olduğunu bir daha nümayiş etdirəcək.

Odur ki, bizi @azercell və @imzanitanit "Instagram", həmçinin, müvafiq "Facebook" səhifələrindən izləyin və layihənin ən son yeniliklərindən xəbərdar olun!

Sən də bizə qoşul və imzanı milyonlara tanıt!

Daha ətraflı məlumat üçün news@mcs.az ünvanına müraciət edə bilərsiniz.

Elan

Xanaliyeva Zeynəb Şahmura qızına Bakı şəhəri, Binəqədi RPI tərəfindən verilmiş şəxsiyyət vəsiqəsi, "Ekspress Bank" tərəfindən verilmiş kartlar, VÖEN və sosial kartı itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Marsda insan və heyvan sümükləri..

Virtual arxeoloqlar Marsda yeni kəşflərə imza atmağa davam edirlər. Bu yaxınlarda Marsın fotolarını incələyən ufoqlar sümük qalıqlarına rast gəliblər.

Ufoqlar iddia edir ki, kadrlardakı qalıqlar hansısa

canlının omba sümüyüdür. Tayvanlı ufoqlar Skott Uorinq isə bildirir ki, "Curiosity" roveri Marsda nə vaxtsa həyatın olduğuna dair faktları təqdim edib. Bu marslının sümüyü olmasa da, yüz faiz həmin planetdə nə vaxtsa yaşayan bir canlının sümüyüdür.

"Nar" Paralimpiya Oyunlarının iştirakçılara dəstək olacaq

Gənclərə və idmana yönəlik korporativ sosial məsuliyyət (KSM) strategiyasını davam etdirən "Nar", "Ümid" idman klubuna dəstək olacaq. Mobil operator klub üzvlərinin Paralimpiya Oyunlarına lisenziya qazanması üçün Avropa və dünya yarışlarına hazırlaşmasına öz töhfəsini verəcək.

Bundan başqa, "Nar" idmançıların 2020-ci ildə Yaponiyanın Tokio şəhərində keçiriləcək XVI Yay Paralimpiya Oyunlarında iştirakına da dəstək olacaq. Layihə çərçivəsində klub idmançılarına lazım olan təchizatı və digər xərcləri "Nar" təmin edəcək.

Qeyd edək ki, 2008-ci ildə yaradılan "Ümid" idman klubu atletika, üzgüçülük, cüdo və uşaq şahmatı idman növləri üzrə ixtisaslaşmış. Bu müddət ərzində "Ümid" idman klubunda ölkə, Avropa və dünya çempionları və Olimpiya Oyunlarının finalçıları yetişib. Eyni zamanda, klub idmançıları 2012-ci ildən paralimpiya atletika və üzgüçülük növlərində Avropa, Dünya çempionatlarının və Paralimpiya Oyunlarının qızıl, gümüş, bürünc medallarını qazanıblar.

"Nar" korporativ sosial məsuliyyət (KSM) strategiyasına uyğun olaraq gənclərə və idmana hər zaman dəstək olur. Əsas məqsəd peşəkar idmanla məşğul olan gənclərin və yeniyetmələrin, eyni zamanda, fiziki məhdudiyyətli idmançıların dünya miqyasında Azərbaycanı təmsil etməsinə dəstək olmaqdır.

"Azerfon" şirkəti ("Nar" ticarət nişanı) 21 mart 2007-ci ildə fəaliyyətə başlayaraq qısa bir müddətdə Azərbaycanda telekommunikasiya və mobil rabitə sahəsinin aparıcı şirkətlərindən birinə çevrilib.

"Nar" ticarət nişanı Azərbaycanın zəngin mədəni və tarixi irsinin çağdaş həyatla bağlılığının rəmzi olaraq seçilib. "Nar" ölkədə ilk dəfə olaraq 3G texnologiyasını təqdim edib və geniş 4G şəbəkəsini abunəçilərinin istifadəsinə verib.

Nar şəbəkəsi hazırda ölkə ərazisinin 97%-ni (işğal olunmuş ərazilər istisna olmaqla) əhatə edir və 7500-dən artıq baza stansiyası ilə 2,2 milyondan çox abunəçiyə yüksək keyfiyyətli xidmət göstərir.

Çünki daha çoxuna
layiqsən

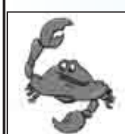
Qoç - Ciddi və dərin hisslər, gərginliklər, problemlər istisna deyil. Hətta, emosional şok da ola bilər. Halbuki, situasiya soyuqqanlılıq və düşünülmüş həllər tələb edir. Təmkinli olun, problemləri həll etməyə çalışın.

Buğa - Günün ilk yarısında yarana biləcək qəfil hadisələrə tam hazır olun. Çətin, birmənalı olmayan situasiyaların öhdəsindən gəlmək üçün problemlərin çözümündə kreativ davranın.

Əkizlər - Hədəflərlə məqsədləri təftiş edin. Onların arasında ən gərəklisini, əlçatanını seçərək məqsədə doğru qətiyyətlə irəliləyin. Saatlar keçdikcə emosional fon daha gərgin olacaq.

Xərçəng - Yeterincə laübeli, narahat gündür. Başqalarının problemlərinin həllində aktiv iştirak edərək öz işlərinizi unutmayın. Mübahisədə vasitəçilik etmək olar. Amma hakimlik fikrinə düşməyin.

Şir - Günün ilk yarısından etibarən intensiv işləyin. Tənbəllik etməyin. Bir qədər əvvəl başladığınız işi bitirin. Yarımqış işlərin sayını artırmayın. İstənilən layihənin əvvəli tək, məntiqi sonluğu da olmalıdır.

Qız - Bu gün təmas və ünsiyyətlər nə qədər çox olarsa, gün o qədər uğurlu keçəcək. İnsanların gur olduğu yerdə vaxt keçirmək, diqqət cəlb etmək, bildiklərinizi bölüşmək və başqalarının problemlərini müzakirə etmək istəyəcəksiniz.

Tərəzi - Məqsədlərinizi reallaşdırmaq üçün var qüvvənlə çalışın. Qarşınıza qoyduğunuz hədəfi nə qədər tez "vursanız", bir o qədər yaxşıdır. İmkan olan kimi fəal işləyin. Yorulsanız, dincəlin. İfrat yorğunluqda fəsadlar yoxdur.

Əqrəb - Təhlükəsizlik qaydalarına riayət edin. Ehtiyatlı, təmkinli olun. Soyuqqanlı insan təsiri bağışlamağınız gərəkdir. Yaxşı tanımadığınız insanlarla münasibətlərdə emosionala uymayın.

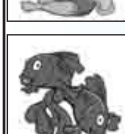
Oxatan - Ətrafda nələrin baş verməsindən asılı olmayaraq, təmkinli və səbrli olun. Başqalarının, daha emosional və təmkinsiz insanların qarşılaşdıqları insanların problemlərini bu minvalla dəf edə bilərsiniz.

Oğlaq - Sakit, ahestə işin çətinləşdiyi bir zamandır. Analitika ilə bağlı fəaliyyət üçün əlverişli vaxt deyil. İşiniz uzaq məsafələrdə reversiv hərəkətlə bağlıdırsa, sərvaxt olun. Günün ikinci yarısında problemlərin həllində tələskənliyə yol verməyin.

Dolça - Aktiv, enerjili olun. Qeyri-fəallıq və süslük əleyhinizdir. Dəyişən şərtlərə, situasiyadakı fərqli meqamlara alışmağa çalışın. Yaranmış imkanlardan bəhrələnin. Adi problemlər trivial olmayan həllər tələb edir.

Balıqlar - Günün ilk yarısından etibarən problemlərin sayı artacaq. Yaxınlığınız diqqət, problemlər isə aktiv həllini tələb edir. Texnikanın qəflətən sıradan çıxması, yolda tıxaclar, vəd etdiyiniz görüşə gecikməyiniz istisna deyil.

Qoroskop Rusiya və Qərbi astroloqlarının
proqnozları əsasında hazırlanıb

İsraildə avtomatlaşdırılmış taksilər peyda olacaq

İsraildə gələn il avtomatlaşdırılmış taksilərin sınaqları keçiriləcək.

"Trend" bildirir ki, "Intel" şirkətinin baş direktoru Bob Svon Qüds şəhərində özü hərəkət edən avtomobili sınaqdan keçirib. Həmin taksilər üçün proqram təminatının bu ilin sonunadək hazırlanacağı bildirilir. Qeyd edək ki, "Intel" şirkəti ötən ilin oktyabrında avtomatlaşdırılmış taksilərin kommersiyalaşdırılması layihəsi üzərində işlədiyini elan etmişdi. Bu layihədə, həmçinin "Volkswagen" və "Champion Motor Group" şirkətləri də iştirak edir.

Hazırladı: Ramil QULİYEV

Baş redaktor: Aydın Quliyev

Baş redaktorun müavini:
Tahir Tağıyev

Redaksiyanın ünvanı: Bakı şəhəri,
Mətbuat pr. 529-cu məhəllə, 6-cı mərtəbə
Tel-faks:
510-87-40; 510-87-38; 510-87-39

e-mail: azer22@mail.ru

Reyestr № 0106-P219-45846

Qəzet həftədə 5 dəfə çıxır.
(Bazar və bazar ertəsidən başqa).
«BZ»-də çap olunur.

Sifariş: №2514

Tiraj: 3050

Qəzetdə «Olaylar» və «Trend» informasiya agentliklərinin materiallarından istifadə edilir.

Reklam mətninə görə qəzet məsuliyyət daşıyır.